

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 30—
celo leto skupaj naprej K 34—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 55.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

Upravništvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28— | četrt leta 7—
pol leta 14— | na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Enajsta soška bitka.

Soška fronta neomajana. — Brezpomembni italijanski uspeh na Krasu.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO IN JUGO - VZHODNO
BOJIŠČE.

Nelzpremenjeno.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Enajsta soška bitka je v polnem teku. Sovražnik napenja vse sile, da bi našo v deset krvavih bitkah zmogovito obrambo zlomil. To se mu ni posrečilo na nobeni točki od višin Juljskih alp do Jadranskega morja segajočega bojišča. Na severnem krilu 70 km dolge črte v pokrajini Vršiča in Krna se je razkrojil italijanski napad, kakor je to zahtevala pokrajina, v posamezne sunke, katere smo vse gladko zavrnili. Južno od Avč in vzhodno od Kanala se je posrečilo sovražniku, ki je zastavil nove sile, našo fronto nekoliko potisniti nazaj. Italijanski napad smo pri Vrhu vjeli ko so nekateri oddelki držali svoje pozicije tako dolgo, da so bile obkoljene ter so potem naše povratek sredi skozi napadalce. Med Desklami in Vipavo se je v dan in noč trajajočih bojih napad na napadom odbijal ob naših junaško branjenih črtah. Poleg streškega polka št. 7. se je zopet posebno odlikovala prva črnovojniška brigada (moštvo iz Gorenje in Dolenje Avstrije). Enako uspešno so se borili preizkušeni branitelji Kraške visoke planote. Zavzetje razdejane vasi Selo je edini krajevni uspeh, ki ga je mogel tu sovražnik živjujoč na tisoče mož, doseči. V dveh bojnih dnevih je ostalo nad 5600 mož in 30 strojnih pušk v naših rokah.

Severozapadno od Arsiera so dvignili oddelki 2. polka tirolskih cesarskih strelcev in napadalec patrolje 4 častnike, 90 mož in 1 strojno puško iz italijanskih jarkov.

Sej generalnega štaba.

VEČERNO POROČILO Z ITALIJANSKEGA BOJIŠČA.

Dunaj, 21. avgusta. (Kor. urad.)
Iz vojnoporočevalskega stana se razglša 21. avgusta:

Bitka ob Soči traja dalje jednolično. Težišče je na Kraški visoki planoti. Poteka dobro.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 21. avgusta. (Kor. ur.)
Wolfiov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna fronta prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

Razen večših močnega razdiralnega ognja v nekaterih odsekih flandrske fronte in fronte pri Arrasu nobenih večjih bojnih činov.

Armadna fronta nemškega prestolonaslednika.

Prvi dan bitke pri Verdunju je potekel za Francoze enako, kakor veliki angleški napad na Flandrskem dne 31. julija in 16. avgusta. Premoč v materijalu in brezobzirno žrtvovanje mož ni moglo zlomiti nemške bojne sile; majhna krajevna pridobitev stoji ponesrečenemu napadu na fronti nad 20 km nasproti. Dne 21. avgusta se je pričela močnejša artiljerijska priprava pred velikim sunkom, ki ga je izvršila francoska vojska včeraj na ukaz Anglije. Od gozda pri Avocourtu do vzhodnega roba gozda Caurières je izpremenilo v zadnjih urah pred napadom do skrajnosti stopnjevano artiljerijsko učinkovanje sovražnika naše pozicije v prostrano pusto polje polno rup. Dne 20. avgusta rano zjutraj je francoska infanterija v gostih napadalnih valovih pod zaščito naprej preloženega artiljerijskega ognja globoko razporedena prodrla v napad. Na mnogih točkah so vdrli črni in beli Francozi v naš obrambni pas, v katerem so mo-

rali vsak korak naprej izvit našim bojnim četam s krvavimi žrtvami. Ljudi bližinski boji in močni protisunki so vrgli sovražnika skoraj povsod nazaj. Mogočni boj je valovil čez dan sem in tja. Na zapadnem bregu Mose je ostala samo višina Mort Homme in južni rob Vranjega gozda Francozom. Tu težimo tik na severnem pobočju gora. Na vzhodnem bregu je bojna črta še manj premaknena. Samo ob višini 344 jugovzhodno od Samogneuxa in v gozdu Fosses je sovražnik pridobil nekaj tal.

Priloge vodstva so se sijajno obnesle. Poleg infanterije, ki se je bojevala z vzgledno vztrajnostjo in hrabrostjo, zaslužiti tudi polno priznanje artiljeriji, ki je s svojim uničujočim učinkovanjem napravila občutno škodo sovražnim predelom in razporedbi k napadu ter se odlično udeležila uspešne obrambe. Druge skupine orožja, zlasti pionirji in letalci, so bistveno pripomogli izidu dneva.

Izgube francoske infanterije so, kakor odgovarja to v boj postavljenim masam, izredno visoke.

Bitka pred Verdunom še ni končana. Danes zjutraj so se razvneli na mnogih točkah fronte novi boji. Voditelji in čete zapadajo v ugodni izid.

Zbili smo 26 sovražnih letal, mi smo jih izgubili 5.

VZHODNO BOJIŠČE.

Od Dvine do Donave je položaj nelzpremenjen.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 21. avgusta. (Kor. ur.)
Wolfiov urad poroča:

Na Flandrskem artiljerijsko delovanje menjajočese sile. Severno od Lensa krajevni boji. Pred Verdunom se vršena nekaterih točkah fronte še boji. Navisini 304 smo zavrnili močne francoske napade.

Na vzhodu ničesar bistvenega.

Soška fronta neomajana. Iz vojaškega razmotrivanja 21. avgusta: Kljub hudemu in žilavemu napadu Italijanov je soška fronta neomajana. Samo na dveh krajih je uspelo Italijanu, da je pridobil nekoliko prostora: pri Avčah in pri Selu. Pri Avčah je tekla naša pozicija še nekoliko na zapadnem soškem bregu. Fronta je bila tam nekoliko izpostavljena. Sedaj teče na vzhodnem soškem bregu čez Vrh. Čez ta kraj gre višinska črta Kalske planote. To je naravna obrambna črta v tej pokrajini. Selo se nahaja ob prelomu brestoviške razpokline, ki loči masiv Grmade od Kraške planote. Izguba Sela je podrejenega vojaškega pomena; s tem ni ogrožena ne fronta Grmade ne kraške pozicije v nikaki meri.

Izredno mnogo strojnih pušk je bilo vzetih Italijanom. Kakor se kaže, so Italijani svoje jurišajoče kolone jako močno preskrbeli s strojnimi puškami. Tudi veliko število vjetnikov priča, kako izredno aktivne so naše čete v obrambi, ki nemudoma izvrše protinapad na vsak sovražnikov naval.

Francoski lovci na soški fronti. Preko Lugana poročajo, da so bili francoski lovski bataljoni na Krasu poslani v boj že prvi dan ofenzive. Honvedske čete so jih odbile.

Drugi dan soške bitke. Iz vojnih poročil: Na mnogih krajih bojne črte so postavili Italijani v boj še več topov in čet kakor v deseti bitki. Napadi se vrše na sploh na iste odseke kakor početkom desete ofenzive. Severno juriša brigada za brigado na gorovje med Avčami in Sv. Gabrijelom, katero zapira banjško in trnovsko planoto. Zaman je poskušalo več italijanskih polkov s solkanske strani priti do vrha Sv. Gore. Sunek se je razbil in istotako poskus, prodreti proti trnovskemu gozdu. Vzhodno Gorice so pokriti griči pri Sv. Marku in gozd Panovec z ogromnim številom trupel. Železni pas pa ni zrahljan na nobeni točki. Italijanski veliki naval na Komenško planoto se je popolnoma razbil. Zaman so bili napori severno Kostanjevice zavojevati višino 464, istotako napori, da bi obšli to višino Fajtjeva hriba na pobočjih, padajočih proti Vipavski dolini. Pridobitev

vzhodno kostanjeviških razvalin je komaj omembe vredna.

Operativna misel Cadornova obstoji, kakor kaže do godki, v tem, da zagradi frontni del od Avč do morja s severne in južne strani ter navali nanj tudi frontalno. Kraški del jugozapadno Kostanjevice pa je najbrže določen za to, da se tam poskusi prebitje.

6800 topov. »Stampa« poroča, da deluje na italijanski strani nad 6800 topov; med temi nad 1800 angleških in ameriških.

Bitka pri Selu. Iz vojnoporočevalskega stana 21. avg.: Ob cesti Jamlje-Selo je sledil italijanski napad za napadom. Vedno in vedno so podili nove mase proti našim pozicijam na zapadnem robu razbitega Sela. Te so po sovražnih granatah tako raztrgane, da jih je komaj mogoče še imenovati pozicije. Naša infanterija je odšla na ukaz za vas in je prepustila sovražniku razstreljeno Selo. Položaj te fronte točke je tak, da je zasedenje Sela brezpomembno, ker se vladajoče višine, za katere edino se gre, dalje v ozadju nahajajo trdno v naši lasti. Okoli Sela leži na tisoče mrtvih Italijanov.

„Zavzetje Trsta, vprašanje par ur“. Iz vojnoporočevalskega stana: italijanski vjetniki pripovedujejo, da je italijansko vodstvo računalo na zavzetje Trsta že v prvi fazi enajste soške bitke. V italijanskih strelskih jarkih se je reklo, da je napadalni načrt na avstrijsko soško fronto tako urejen, da bo zavzetje Trsta najbrže vprašanje par ur. Glavno težišče tega načrta je slonelo na sodelovanju številne francoske in angleške artiljerije in na vporabi bogatih artiljerijskih sredstev, kakor tudi na sodelovanju mornarice s težkimi topovi, s katerimi bi posegla v boje na kopnem. Vse to bi se imelo izvršiti skupno.

Trst je ostal miren. Kakor v prejšnjih bitkah, tako je tudi v enajsti ostal Trst miren. Nenadno bombardiranje je učinkovalo sicer trenutno alarmirajoče, ali ni moglo dolgo motiti prebivalstva pri vsakdanjem delu. Naši letalci krojijo nad mestom po dnevi in tudi po noči in zatvarjajo Trst pred sovražnimi letalskimi vpadi.

Trst pod italijanskimi granatami. Iz poročila v „Edinosti“: Dočim je bil v soboto in posebno po polnoči ves sovražni najtežji ogenj — pravijo, da sta bili dve angleški

LISTEK.

Dedščina.

Luigi Calco.

Danes vam pa že lahko povem, da se mi je pomirila moja vest. Pozabil sem popolnoma na tiste zakletve in prislege, da ne bom šel več poslušat Dagarinovega Gustlja. Če pa hočem govoriti že čisto resnico, moram priznati, da glavnikar Gustelj ni ravno zakrivil mojih prisleg. Tisti spomini, ki so mi jih mešar Kašman in sodrugi napisali na moj hrbet, so rodili moje prislege.

Ker svoji ženi nisem nič črnil o spominih na hrbtu, zamolčal sem ji, ker sem dosleden mož, še tiste prislege. Tako moja dobra žena do te ure še ne ve, da živi s pravcatim hudodelcem pod eno streho. Ker jo imam od srca rad, ji tudi nikdar ne bom odkril te strašne vesti.

Moja žena je namreč pravi biser. Na te besede vam prišezem vsaki dan desetkrat, če je treba. To vam je dokaz, da se s svojo ženitvijo nisem urezal, kakor marsikdo drugi izmed mukotornih zemljanov moškega spola. Zato pa svoje žene tudi ne primerjam podarjenemu konju, kate-

remu se, kakor je splošno znano, ne sme gledati na zobe.

Ker me moja pomirjena vest pušča na miru, namenil sem se zopet enkrat v rojstni kraj svojega tržaškega prijatelja. Na železnici sem pa doživel prav neprijeten dogodek. Neprijetni ta dogodek naj bo resno svarilo vsem podlistkarjem in onim, ki dajejo gradivo podlistkarjem.

Ko sem si s težavo priboril v ženskem kupeju svoj prostor, sem si užgal svojo, težko priborjeno smotko in pričel prijazen pogovor s svojo sosedo. Da ne bom imel doma kakih sitnosti, naj takoj povem, da je imela moja sosedo najmanj že šest križev na hrbtu. Upam, da bo to pojasnilo pregnalo vse morebitne oblake na mojem zakonskem obnebnju.

S svojo sosedo sem torej kramljal. O čem, to prav lahko uganete. Govorila sva o vseobči draginji in o brezvestnih navijalcih. Da sva pri takem pogovoru najbolj častila kmečke in trgovske oduhuje, razume se tako samo ob sebi.

V pogovoru s svojo sosedo sem bil tako zatopljen, da sem preslišal uradni glas precej okrogle sprevodnice: Vozne listke prosim. Ko je sprevodnica preščipala že vse vozne listke, morala je meni svoj poziv najmanj desetkrat ponoviti, predno me je vzbudila.

Končno se ji je to vendar posrečilo. Odrngal sem se od pogovora s svojo sosedo in se obrnil. Kakor se to rado zgodi, puhnil sem tedaj, toda nehoti, kar izrecno tu izjavim, sprevodnici pošten oblak dima v nežni njen obrazek. Sprevednica je začela kihati in se daviti, da sem se resnično zbal za njeno ne preveč mlado življenje. Ko se je končno le odkihala in odkašljala, je najprvo ponovila z uradnim glasom strogo svoj poziv po voznom listku.

Pri ti priliki sem jo spoznal. Saj je bila to ona sprevodnica, ki mi je zadnjič rešila življenje, ker je ravno o pravem času oklicala ime moje končne postaje. Pogledal sem jo torej s prirojeno hvaležnostjo in globoko v svojem srcu skesan obžaloval oblake dima, ki jih je bila deležna od moje smotke. Najbolj mi je pa bilo hudo, da sem pušil smotko, ki se po svoji ceni uvršča med najcenejše izdelke slavne naše tobačne režije. V svojem srcu sem jo prosil odpustčanja, da ne kadim boljših smotk in ji pomolil svoj vozni listek, da ga preščipne.

Tisti hip me je morala spoznati tudi sprevodnica. Kakor bi jo pičil gad, poskočil je njen uradni glas kar za celo oktavo. In ravno ta uradni glas mi je velel v visokem diskantu: »Gospod, ali niste brali nad vra-

ti napis, da je to kupe za dame? Da znate brati je gotovo, ker bi sicer ne obrekovali po časnih ubogih žensk, ki si same in pošteno služijo svoj kruh. Sicer pa sedite med samimi damami! Že navadna pozornost bi vam velevala, da damam s svojo smrdljivo ne smete kužiti zraka. Kakor vidim, pa od vas pač ne smem zahtevati take pozornosti. Po naših službenih predpisih pa tako okuževanje zraka po damskih kupejih ni dovoljeno. Vaš ugovor, da je vojska, ne velja. Če je vojska, kako pa je to, da vi niste pri vojakih? Prestari še nikakor niste! Vaša dolžnost bi bila torej, da stopite nemudoma v vrste onih, ki po jarkih in zakopih krvave za domovino. Toda s tem je dovolj praznega prerakanja! Z ozirom na svoje službene predpise vas uradno pozivljvam, da ali takoj odložite svoj smtko, ali pa zapustite kupe.«

Milo sem pogledal svojo smotko smrdljivo in svoje sosedo ženskega spola. Trdno sem upal, da se bodo potegnile zame kakor en mož. Pa sem se pošteno urezal. Ne samo, da niso rekly niti ene besedice zame, so še celo vse brez izjeme pritrjevale sprevodnici. Storile so pa to z ono odlično in gibčno zgovornostjo, ki je lastna edinole ženskemu spolu. Najbolj me je pa bolelo, da me je pustila na cedilu moja sosedo. Pozabila

je popolnoma, kako sva malo poprej prijateljsko kramljala in do duše soglašala v najnih sodbah o draginji in raznih navijalcih gosposkega in kmečkega stanu.

Do duše ogorčen sem spremenil svoj prostor in svoje dobro mnenje o ti sosedki ter se z gorečo smrdljivo podal na hodnik. Čeprav mi je vozni listek dajal pravico do sedeža, sem v svoji ogorčenosti rajši stal na hodniku do svoje končne postaje. Sicer so pa bili tudi vsi sedeži zasedeni.

Ko sem izstopil, sem jo mahnil kar peš v mesto. Zastonj mi je donel na ušesa vabljivi klic šolarskega voznika, da naj sedem na voz. V svojem duhu sem hitro preračunal, da si za ta denar lahko privoščim v mestu že marsikaj dobrega.

Tako sem korakal peš v mesto in se ustavljal tam, kjer je svoje dni kraljeval in predsedoval pokojni Blaž Bogataj. Predno sem pa vstopil v tajinstvene prostore shajališča žejnih goltancev, začutil sem naenkrat trganje po željstih. Da se ne bi razpaslo to trganje, obvezal sem si z robcem svoje željstiči. Človek ni nikdar dovolj previden. Vedno naj ima pred očmi večno resnični pregovor: Po toči zvoniti je prepozno.

(Dalje prihodnja.)

vojni ladji neke pri Gradežu — naperjen na Opčine, odkoder je prebivalstvo zbežalo v okolico, so si v nedeljo zvečer zbrali Italijani za svoj cilj Trst. Vojaške škode na Opčinah ni bilo, precej pa je prizadeto domačo prebivalstvo. Prvi strel na Trst je bil ugotovljen ob 7. uri 4 minute in potem jih je sledilo še 6 do 8. ure zvečer. Prvi zadetki so dosegli središče mesta. Deset sovražnih granat 38 cm kalibra je bilo naperjenih na Trst, kakor se zatrjuje. Zadele pa niso vse. Stvarna škoda je majhna, ena hiša je skoro popolnoma porušena, druga težko poškodovana. Zrtev človeških je precej: Sestri Gizela in Eleonora Lavrenčič, prva stara 14, druga 10 let, Angela Bertonec, 17 let, Julij Beneš, 14 let, Peter Cigoj, 10 let, Albina Blažević, 15 let, Erzilija Loj, 30 let. Torej sedem mrtvih. Težko ranjenih je sedem oseb: Helena in Karel Bavdaž, Julija Dionisio, Mihael Hrišek, Ernest Hamdruš, Marija Reinhardt in Mihael Kanjan. Mrtvici so bili zakopani včeraj popoldne. Prebivalstvo iz Sv. Križa in z Opčin, s Proseka in Kontovelja se je umaknilo deloma v Trst, deloma proti Sežani in Bazovici.

Zvesta obrambna misel in železna odporna sila. Vojnoporočevalski stan povdarja v svojem izveščju 21. t. m. zvesto obrambno misel in železno odporno silo, katere ne morejo zdobiti tudi ne angleški in francoski topničarji, ki pomagajo Italijanom in hočejo docela uničiti zavetja in jarke naših čet. Komaj je verjetno in spada v slavo polno zgodovino tega boja vse to, kar delajo in prestajajo naši možje v strelskih jarkih, to, kar vrše pionirji, telefonisti, poizvedovalci in voditelji.

Potek soške bitke. Iz vojnoporočevalskega stana 21. avgusta: Bitka je trajala od Avč do morja dan in noč z nezmanjšano ljutostjo. Naša črta od Mrzlega vrha do Tolmina je bila čez dan pod težkim ognjem, ki se je proti večeru ojačal posebno na tolimsko mostišče. Dva sovražna napada na našo krnsko pozicijo kakor tudi močan sunek na Mrzli vrh so bili odbiti. Južno Avč in vzhodno Kanala smo utrdili svojo novo fronto. Južno Deskel je bil sovražnik, ki je vdril, s protisunkom vržen napaj. Na Vodice, Sv. Goro in Sv. Gabrijela so jurili po kratkem bobnajočem ognju sovražni bataljoni. Naš oženj jih je uničil. Tudi vzhodno Gorice divja boj. Vedno in vedno pri Solkanu, Grčini, Sv. Marku, Vrtojbi in Biljah jurijo naše sovražne mase so vtrpele v našem ognju najtežje izgube brez vsakega uspeha. Samo južno Grčine se jim je posrečilo vdreti v našo prvo vrsto. Po enurnem ponočnem bližinskem napadu so bili vrženi tudi tam. Od Vipave do morja je nadaljeval sovražnik včeraj in ponoči svoje ljute napade brez presledka, zlasti na Kostanjevico in zapadno Medjevasi. Naše junaške čete so odbile vsa sovražna podjetja, samo Selo je ostalo Italijanom. Pri Flondarju in jugovzhodno Štivana so bili težki sovražni napadi ponovno odbiti. Ves dan so bili številni besni zračni boji, pet sovražnih letal je bilo zbitih. V nedeljskem boju z monitorji, ki so obstreljevala Trst, so zmagala naša pomorska letala. Monitorji so bili ustavljeni. Jedno pomorsko letalo smo izgubili. Tudi na naših pozicijah v okolici Rombona je ležal včeraj težak artiljerijski ogenj. Pričete sovražne infanterijske napade je zavrnil naš artiljerijski ogenj.

Kljub razglednemu vremenu Angleži, izmučeni vsled napadov v masah, svojih napadov na flandrski fronti niso nadaljevali. Na fronti pri Arrasu na raznih odsekih časih močan sovražni artiljerijski ogenj. Na obeh straneh Mose so Francozi brezobzirno, kakor svoj čas v aprilski ofenzivi, ob Aisni, gonili goste svoje čete v boj. Njih krvave žrtve so zato tudi primerno velike, uspehi pa so ostali skrajno skromni. Ob neomatnem pasu nemških glavnih črt so se francoski sunki razbili s kar največjimi izgubami za napadalec. Nato so nemške čete, pripravljene za protisunek, udarile z vso silo ter potiskale obupno se borečih sovražnika korak za korakom nazaj. V teh bojih so imeli Francozi kar najtežje krvave izgube. Boj je valovil sem in tja, končno pa je ostal sovražni vrh Mort Homna, ter se je Francozom posrečilo zasesti tudi višino 304. Od 21. avgusta rano jutraj se je bitka na vzhodnem bregu Mose zopet z vso silo pričela.

Poljska armada na Francoskem. Ženeva, 20. avgusta. »Temps« poroča, da je bila generalu Arhinardu poverjena sestava poljske armade na Francoskem.

AUTONOMIJA ZA INDIJO.

London, 21. avgusta. (Kor. ur.) V poslanski zbornici je sporočil državni tajnik za Indijo Montagu, da se je sklenilo storiti realne korake, da

se bodo mogli Indijci udeležiti vseh panog uprave Indije ter da se je to zgodilo z namenom, da se polagoma razvije samovlada in vresniči deželi odgovorna vlada kot bistveni del države. Montagu je nadalje sporočil, da so odpravljene omejitve, ki so do sedaj preprečevale, da bi mogli vstopiti Indijci v častniški zbor angleške armade.

Nemške čete so zajuriale včeraj od sovražnika žilavo branjeno višino severovzhodno od Soveje ter jih držale proti sovražnim protinapadom. Kakih sto vjetih in nekaj strojnih pušk je ostalo v rokah Nemcev. Proti prostoru pri Grosesciju je sovražnik včeraj popoldne in zvečer večkrat z močnimi silami, razporedenimi do v 15 vrstah, prešel v napad. Vsi napadi so se krvavo zlomili pred našimi pozicijami.

Na vzhodni fronti se je ponesrečilo več sovražnih protinapadov, ki so se izvršili deloma v 15 zaporednih črtah proti fronti Ocna - Grosesteklarna. Sovražnik je imel težke izgube. Višino 895, severo - vzhodno od Soveje, smo v naskoku zavzeli, deloma so se vršili tam nad vse ljute boji z ročnimi granatami. Močni sovražni protinapadi so se krvavo onesrečili. V protisunku smo zavzeli neko nadaljnje oporišče ter napravili bogat plen.

RUSKO URADNO POROČILO.

19. avgusta. Zapadna fronta. Jugo - zapadno od Naroškega jezera so napadli Nemci, močni dve stotniki, s podporo artiljerijskega ognja naše pozicije v prostoru vasi Stanovci; naš zaporni oženj jih je pregnal. Na ostali fronti praske in delovanje izvidnikov. — Romunska fronta. V noči na 18. avgust je izvršil sovražnik v smeri na Ocno nekaj napadov južno od Grosescija, zavrnili smo ga. Tekom 18. avgusta se je vršil v prostoru pri Slaniču bo z menjajočim se uspehom. Uspeh je bil, da so bili proti večeru vsi napadi zavrnjeni. — Kavkaška fronta. V smeri na Charpus smo zavrnili napade močnih turških čet. Na ostali fronti oženj pušk.

20. avgusta. Zapadna fronta. V smeri na Rigo je obstreljevala sovražna artiljerija naše jarke zapadno od ceste Riga - Mitava. — Romunska fronta. Tekom 19. avgusta je izvršil sovražnik trdovratne napade v smeri na Ocno in Onesci. Od jutra sem je napadal Romune v okolici reke Slanič in proti večeru se mu je posrečilo po nepretrganih ljutih bojih polastiti se dela romunskih jarkov ter potisniti romunske čete nazaj proti jugo - zapadnem robu Ocne. Od jutra naprej je sovražnik trdovratno napadal odsek Grosesci - apnenica ter se mu je tekem dneva posrečilo vdreti v pozicijo. Boj traja. V smeri na Focsani so prešli Nemci od jutra 19. avgusta sem na obeh straneh železnice Focsani - Adjudul po artiljerijski pripravi v napad. Popoldne se jim je posrečilo vzeti prvo črto jarkov zapadno od te železnice. Protinapad pa je popravil položaj. Vzhodno od železnice so bili Romuni pod pritiskom Nemcev prisiljeni, umakniti se proti skrajnemu južnemu koncu vasi Merisesti.

Ruska revolucija. Lugano, 21. avgusta. Brzjavka lista »Corriere della sera« iz Petrograda pravi, da je značilno za sedanjí čas, da se vrača Rusija vedno bolj k prejšnjim vladnim oblikam in da se preklicujejo mnoge dane svobodnine. Krute izkušnje zadnjih mesecev, ki so stale Rusijo tisoče žrtve in izgubo milijard, so izzvale v mnogih slojih željo po starem režimu, kar so spoznali tudi odgovorni socialistični voditelji in meščanski ministri. Danes se more govoriti o dejstvu, da je revolucionarno gibanje dospelo na mrtvo točko. Vendar pa ni misliti, da je kriza že prestana, nasprotno se je bati še nadaljnjih globoko segajočih izprememb in motenj.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Stockholm, 21. avgusta. Glasom poročil iz Haparande, so ljudske mase tudi v Helsingforsu obkolile mestni svet ter zahtevale mezdo na uro v znesku 2 in pol marke. Ker se mestni svet ni takoj vdal, so ljudske mase obkolile mestno hišo, tako da je morala posredovati policija na konjih. V mnogih krajih so ruski vojaki plenili.

Stockholm, 21. avgusta. Bivšemu ruskemu zunanemu ministru Sazonovu je bila od ministrskega predsednika Kerenskijega poverjena važna politična mislija v inozemstvu. Kodani, 21. avgusta. Ruski polki, ki so se branili ti na fronti, se branijo sedaj, da bi se razšli, kakor je to ukazal vojni minister Kerenskij.

Tajna pogodba med Francijo in med Rusijo.

Berolin, 21. avgusta. Na vprašanje poslanca dr. Stresemana o francosko - ruskih tajnih pogodbah je do-

bil vpraševalec pismeni odgovor sledeče vsebine: Kakor je gospod državni kancelar neovržno dognal, je bila meseca februarja 1907. sklenjena tajna pogodba med Rusijo in med Francijo, s katero so bile Franciji zagotovljene sledeče aneksije: 1.) Alžacija in Lotaringija z mejami leta 1790.; 2.) ozemlje ob Saari; 3.) glede provinc ob Reni dobi Francija nekako prioriteto pravico ter bo razpolagala s tistimi deli, ki jih zahteva zase. Ostali deli postanejo zvezna država.

Rusija in Japonska.

Stockholm, 20. avgusta. (Kor. ur.) »Stockholms Tidningen« poroča iz Petrograda: Japonski veleposlanik se je pri provizorični vladi resno pritožil zaradi obsežnih političnih in ekonomičnih privilegij, ki so se priznala Ameriki v Sibiriji in na otoku Sahalinu ter zaradi koncesij za zgradbo strateških železnic v Sibiriji.

Boji energična pomorska politika Zedinjenih držav.

Berolin, 21. avgusta. (Kor. urad.) Pariški »New York Herald« poroča: Nadomestni mornariški tajnik Franklin Roosevelt in admiral May sta imela razgovor. Poluradne brzjavke namigavajo, da bodo imele te konference za uspeh bolj energično pomorsko politiko Zedinjenih držav.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Neki anamitski bataljon in ena stotinja zamorcev sta napadli pri Moskopollisu. Vrgli smo jih z velikimi izgubami nazaj.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

20. avgusta. Makedonska fronta. Na celi fronti slaboten artiljerijski oženj in živahno delovanje letalcev. Sovražni letalci so metali bombe na Prilep. Ob dolenji Strumi pri Jenikeju smo pregnali sovražne izvidne oddelke in eno četo sovražne pehote. — Romunska fronta. Samo v nekaterih odsekih fronte slaboten oženj pušk in posamični topovski streli.

Požar v Solunu.

Lugano, 19. avgusta. (Kor. ur.) Listi poročajo k požaru v Solunu: Včeraj popoldne ob 2. je izbruhnil velik požar, ki je uničil polovico mesta s trgovskim delom mesta vred. Kakih 70.000 ljudi je brez strehe. Številno žrtev je baje majhno. Zdi se, da se je posrečilo danes požar omejiti.

Novo čete za Solun.

Berolin, 21. avgusta. Ženevski listi poročajo, da so odšli novi francoski transporti čet v Solun.

Novočenja na Grškem.

Lugano, 19. avgusta. (Kor. ur.) Rekruti letnikov 1916. in 1917. s cele Grške so sklicani za 10. september.

Knez Ypsilanti.

Lugano, 21. avgusta. »Secolo« poroča iz Aten: Knez Ypsilanti, vrhovni hlevar kralja Konstantina, je bil aretiran.

KITAJSKA VOJNA NAPOVED NA DUNAJU.

Dunaj, 21. avgusta. (Kor. urad.) Kitajski poslanik na Dunaju se je zglasil danes pri zunanjem ministru ter mu je po naročilu svoje vlade sporočil vojno napoved Kitajske Avstro-Ogrski. Kitajskemu poslaniku se bodo izročile potne listine.

Konferenca v Stockholmu.

Ruski minister Cetereli je v nasprotju z mnenjem Lloyd - Geora izrekel prepričanje, da bi ruska udeležba na konferenci v Stockholmu ne zadržala obnovitve bojne zmožnosti v ruski armadi.

Stockholm, 20. avgusta. (K. u.) Angleška pritiska na začasno vlado v Petrogradu, da jo odtuji konferenci v Stockholmu. Najbrž je to dejstvo provzročilo govorico, da ruska vlada ne da potnih listov za Stockholm.

Stockholm, 20. avgusta. (Kor. ur.) Čeretelji je izjavil napram petrogradskemu poročevalcu »Daily News«, da v nasprotju z Lloyd Georgejem ne misli, da bi bila stockholmska konferenca ovira za obnovitev discipline v ruski armadi. Nasprotno je ruska vlada mnenja, da se bo bojna sila ruskih čet stopnjevala, če bodo vedele, da store demokrati vse, da dosežejo mir. Iz nastopa ruskih zastopnikov na konferenci bo jasno izhajalo, da so vsa pogajanja brezuspešna, dokler ne prelomi nemška socialna demokracija z nemškim imperijalizmom.

Anglija pritiska na provizorično vlado v Petrogradu, da bi jo odtujila stockholmski konferenci. To dejstvo je očividno izzvalo od včeraj sem razširjeno govorico, da zadržuje ruska vlada potne listine za potovanje v Stockholm.

London, 20. avgusta. (Kor. ur.) Konferenca zveze rudarjev na An-

gleškem, ki se je danes pod izključitvijo javnosti otvorila, je sklenila s 376 glasovi proti 354 glasovom, preklicati prvotni sklep rudarjev, da bi poslali zastopnike v Stockholm.

General Liebert o »nemškem miru«.

»Deutsche Tageszeitung« prijavlja poročilo o seji neodvisnega odbora za nemški mir. Na tej seji je govoril general Liebert: Sramoten je sklep nemškega državnega zbora z dne 19. junija, na katerem so se zedinile črna, zlata in rdeča internacionala. Doslej so naš nasprotniški napadi vzpodbujali in jačili, a zdaj je en del domovine skočil armadi v hrbet. Kar moramo na vsak način zahtevati, je: v prvi vrsti jamstva v Evropi, med katerimi je najvažnejša posest flandrskega obrežja. Dalje si moramo za vsako ceno pridobiti kolonialno državo z morskimi oporiščji in končno si moramo zagotoviti vpliv na Južno morje. Nasprotniki naj plačajo vojno odškodnino v surovinah.

Mir pametnega moža.

»Daly News« z dne 14. t. m. priobčuje članek znanega angleškega romanopisca H. G. Wellsa pod naslovom »Mir pametnega moža«. Pisatelj piše: Ni je dežele na svetu, kjer bi velika večina razumnih ljudi strastno ne želela trajnega miru, — in vojna traja. V splošnih obrisih je mogoče danes začrtati mirovne pogoje, ki so sprejemljivi tako za pametnega moža v Berolinu, kakor tudi v Parizu, Londonu, Petrogradu ali Carigradu. Nobenih aneksij, nobenih podjarmljenj narodov, nobenih maščevalnih kazni, — in ustvari naj se nekaj, kakor svetovna liga narodov, da se zagotovi bodoči mir. Za to se je odločilo današnje naziranje sveta. Zakaj še traja morenje? Očividno le, ker se sestaja majhna manjšina ljudi v službah, združenih s posebnimi prednostmi, s posebnim zaupanjem in posebno avtoriteto ter preprečuje mirovno konferenco.

Papežev mirovno posredovanje.

O papeževi mirovni noti se izreka večina francoskih, angleških in italijanskih listov jako skeptično. Za noto se vneajo le precej osamljeni in nemerodajni listi, največ listi ekstremnejših socialnih demokratov. Na Nemškem pišejo listi večinoma jako simpatično o noti, dasi ne prikrivajo da ne bo imela uspeha. Kakor je v četverveznih listih izrečno mnenje, da hoče papež z mirovno noto pomagati Nemčiji, tako je v mnogih nemških listih izraženo mnenje, da ima papeževa nota namen, pripraviti Nemčijo ob sadove njenih zmag in njenih žrtev. V nemškega državnega zbora gospodarskem odseku bo državni kancelar pojasnil stališče nemške vlade. Poroča se, da se izreče za »jako dobrohoten« odgovor. Večina nemškega državnega zbora bo podprla papežev akcijo in delala na to, naj da nemška vlada tak odgovor, da podpre z njim papežev mirovno posredovanje.

Amsterdam, 20. avgusta. (K. u.) »Morningpost« javlja iz Washingtona, da bo Wilsonov odgovor na papežev mirovno noto sestavljen od prihodnjega tedna. Med četverveznimi državami je bilo izmenjavane nazorov o papeževi noti in se je pokazalo, da ni med njimi nikakega nesoglasja. Odgovor Združenih držav pa bo dan neodvisno od evropskih zaveznikov. Prezident bo izrekel simpatično papeževemu človekoljubnemu namenu, a obenem izrekel, da se Združene države na podlagi po papežu priporočenih načel ne morejo lotiti pogajanj. Javno mnenje v Ameriki je proti vsakemu miru, dokler nadaljuje Nemčija vojno podmorskih čolnov in uganja druge strahote.

Lugano, 20. avgusta. (Kor. ur.) Vlada Združenih držav misli, kakor poročajo iz Novega Jorka v London, odgovoriti na papeževoto šele po treznem prevdardu in posvetovanju z zavezniki.

Geneva, 21. avgusta. Tukajšnja »Tribuna« čuje iz Berne, da je poslal papež vojskujočim se državam novo noto, v kateri predlaga premirje.

Lugano, 21. avgusta. Vatikanski list »Osservatore Romano« zavrača očitjanje, da je papež razposlal svojo mirovno noto po pogajanjih z Avstrijo. Angleški listi so pisali, da je Ivovski nadškof Szeptycki vodil dotična pogajanja v Rimu, a Szeptyckeega sploh ni bilo v Rimu in se je po kratki muditvi v Švici zopet vrnil v Avstrijo. Tudi ni utemeljena trditve, da pozna papež cesarico Zito še izza časa pred vojno in da so prijateljski vplivi cesarice Zite bili merodajni za papežev mirovno posredovanje. Papež ni še nikdar govoril s cesarico Zito.

Revolucionarno gibanje na Španskem.

Dunaj, 21. avgusta. (Kor. urad.) Iz obširnih in zanesljivih vesti, ki so dospеле sem iz nevtralnega inozemst-

va o dogodkih na Španskem, izhaja, da je v posameznih slučajih celo z uporabo strojnih pušk in topov zadržano revolucionarno gibanje, organizirano in financirano od entente. To spoznavši, se je armada brezpogojno postavila na stran vlade. To stališče armade je potrdil uspeh tekom nemirov izvršenih hišnih preskav, kajti dobili so se pismeni dokazi, da so bile vlade entente v ozkem stiku z voditelji revolucionarnega gibanja in jim dali velike svote inozemskega denarja na razpolaganje. Pri voditeljih so bile zaplenjene znatne množine dolarjev in sterlingov. Revolucionarno gibanje je danes smatrati za večinoma že ponesrečeno in pomeni moraličen poraz entente na Španskem.

Jugoslovani in jadransko vprašanje.

Lugano, 20. avgusta. (Kor. ur.) Italijanski listi naznanjajo, da pride srbski ministrski predsednik Pašić koncem tega tedna na dva dni v Rim. Pašić je v pogovoru z dopisnikom lista »Gazetta del Popolo« rekel, da bi bili Italijani po njegovem mnenju lahko zadovoljni, če jim prepusti Trst, Pulj in Valono. Več italijanskih listov pa pričakuje, da napravi Pašić v Rimu še daljne koncesije, zlasti glede Dalmacije.

Lugano, 21. avgusta. Turinski poslanec Bedione je poslal iz Londona turinski »Gazetta del Popolo« poročilo o svojem pogovoru s Pašićem. Iz tega poročila izhaja z vso jasnostjo, da se med Italijo in med Srbijo ter med angleškimi in francoskimi pokrovitelji doslej ni doseglo porazumljenega glede Adrijanskega vprašanja in da za zdaj tudi ni nič upanja, da bi se dosegli. Pašić je izjavil, da je predmet na Krfu sklenjene pogodbe ustanovitev srbsko-hrvatsko-slovenske enotne države, kateri je pod vodstvom Srbije dodeliti vsa ozemlja, na katerih prebivajo ti trije narodi. Jugoslovanska federativna država je nemogoča zaradi težav pri določitvi meje. Na vprašanje, kaj bo iz pogodbe Italije z njenimi zavezniki, ki zagotavlja Italiji tudi dele Dalmacije, je rekel Pašić, da je Dalmacija izvemžni Zadar slovensko in ne more pripadati Italiji. Italija, ki je nastala iz narodnostnega načela, bo to priznala. Tudi zamenja med italijanskimi zahtevami po ozemlju na kopnem ter med otoki ni mogoče, da je Kotor srbski in, je rekel Pašić, mi ne moremo dopustiti, da bi se nam to vzelo. S posestjo Trsta, Pulja in Valone postane Italija zadostno gospodarica Adrije in si lahko s prijateljsko poravnavo s Srbijo zagotovi gospodarske udobnosti na Balkanu.

Politične vesti.

— Novo avstrijsko ministstvo. Še vedno ni nikake odločitve, kako bo novo ministstvo. Tudi vodilni poslanci še nič ne vedo. Sicer krožijo v parlamentarnih krogih vsakovrstne govorice o razdelitvi ministrskih portfeljev, vendar prevladuje mnenje, da te govorice niso utemeljene. Gotovo je še vedno le eno, da sestavi ministrski predsednik definitivno uradniško ministstvo. A ker se začno plenarne seje poslanske zbornice že sredi ali vsaj koncem septembra, če prav pa začno razni odseki s svojimi posvetovanji, je pač verjetno, da se ustanovi novo ministstvo do začetka prihodnjega meseca. Poroča se tudi, da se že sedaj delajo priprave za rešitev različnih velikih vprašanj, ki jih pa v zame v roke šele novo ministstvo. Porodne težave Seidlerjevega definitivnega uradniškega kabineta so vsekako velike, o tem priča to dolgo odlašanje.

— Protí jugoslovanski samostojnosti. Ptujski župan Ornič in njegov Linhart, ki je bil nekdanji policijsko nadzorovan anarhist, zdaj pa pošilja cesarju brzjavke lažnjive vsebine, sta pri svojem nasprotovanju jugoslovanskemu prizadevanju za samostalnost v okviru avstrijske monarhije našla posnemovalce. Nemški »Volksrat« je sklical na 19. t. m. zborovanje v Mariboru in se je slovesno izrekel proti ustanovitvi jugoslovanske države ter prisegel, da se bo boril proti temu prizadevanju z vsemi sredstvi, zlasti ker meri na razdelitev Štajerske in bi nemštvo na jugu Avstrije pokopal ter nemškemu narodu zaprl pot do Adrije. Nemške poslanke je ta družba pozvala, da se morajo z brezobzirno energijo in z najskrajnejšimi sredstvi boriti proti tem prizadevanjem in za izpolnitev nemških zahtev. — Spričo tega, da živa duša ni nikdar mislila, da se bodo Nemci in nemškutarji kdaj z lepo sprjaznili z našimi narodnimi ideali, nas puščajo ti protesti raznih privrancen in odpadnikov popolnoma hladne. V boju za preosnovno monarhije bodo odločili njeni življenjski interesi, ne kaprice prepotetnih klik in ti življenjski interesi govore za n.a.

= Nemško posestno stanje na Slovenskem. Nemci so po krivici in protokaciji dobili vse polno različnih mest na Slovenskem. Dočim stoji Nemci na Češkem na stališču, da morajo biti vsi javni funkcionarji v nemških okrajih nemške narodnosti, pa se postavljajo na Slovenskem na nasprotno stališče in zahtevajo, da se jim mora ohraniti vsako mesto, ki je imajo, da se mora varovati »posestno stanje«. Vlada je od nekdanj, koder je le mogla, vsiljevala na slovenska mesta nemške ljudi. To je bil sistem; namen je bil in je še danes, umetno množiti število in zlasti veljavno nemštva med domačim prebivalstvom, povečati nemško moč in tlačiti slovenstvo v ozadje. Sistem kolonizirati nemške funkcionarje po Slovenskem cvete še vedno. Najsrdečejše je delal zloglasni Hochenburger, s katerim se bo še enkrat temeljito obračunalo. Ker se zdaj Nemci zopet oglašajo s svojimi zahtevami, sklicuje se na stanje krivičnosti in pristranosti, ki je imenujejo posestno stanje, jim z ozirom specijelno na Štajersko prav dobro odgovarja »Straža«, piše: »Ali imajo sploh Nemci južno od Spielfelda pravico do kakega posestnega stanja? Ne in stokrat ne! Južno od Spielfelda je naša zemlja, kar je tukaj Nemcev, so ali renegati ali priseljenci.« Avtohtoni Nemcev razen v Kočevju, ni, zato tudi nimajo pravice do nobenega posestnega stanja. Kar je kakršnihkoli postojank južno od Spielfelda, to je naše, v tem oziru ni nobenega tujea posestnega stanja. Mi ne negiramo nemškutarjev in sporadičnih Nemcev na naši zemlji, toda posestnega stanja jim priznati ne smemo in ne moremo. Kar je naše, je naše!«

= Češki narodni svet. Prezident češkega narodnega sveta dr. Mattuš je naznanil prvemu podpredsedniku te korporacije poslancu Nemcu, da se namerava odpovedati načelstvu, ker je bil vsled reorganizacije Narodnega sveta napaden. Poslanec, Nemeč je to pismo objavil in dostavil daljše pojasnilo, v katerem zastopa mnenje, da bi narodni svet propadel, če bi se premenil v nepolitično korporacijo.

= Češki namestnik. Sredi vojne, v času najhujšega pritiskanja Čehov je moral odstopiti namestnik knez Thun in je bil poslan na njegovo mesto grof Coudenhove, ki so ga Nemci pozdravili v velikim veseljem in ki je tudi izpolnil vse nemške nade, kar jih je mogel. Zdaj se je namestnikovo nasprotje s češkimi strankami poostriilo zaradi namestnikovega postopanja v aprovacijskih zadevah. O rekviriranju na Češkem je bilo čitati že mnogo pritožb in zdi se, da morajo biti jako utemeljene, kajti Čehi so se zdaj zelo energično oglašili proti namestniku samemu in njegovi desni roki dvornemu svetniku in zagreznemu pristašu nemštva Chluppu. »Venkov« celo namigava, da se zna že tekoma prihodnjih dni zgoditi prememba pri državni upravi na Češkem.

= Nekdanj in sedaj. Češki »Narod« označuje nekdanji in sedanj naš politični položaj takole: »Pred vojno smo se vrteli v začaranem krogu dunajske politike zadnjih stopnjic in stranskih vrat, ki je vsak težko do vrha spravljeno uspeh češke politike sunila z vrha brž navzdol in tako obsojala narod v izčrpavajočo in breznaidejno delo Sisifovo. Ogromna burja svetovne vojne pa je izčistila ozračje in naredila iz našega boja za osvoboditev narodov svetovno vprašanje, vzemši silo politik zadnjih vrat.« Poedinci seveda še vedno mislijo, da se ideali dosežajo, če se na videz delamo junake, a faktično hodimo po stranskih stopnjicah se pogajati...

= Vesela vest prihaja iz Šlezije: Šteski Cehl in Poljaki, ki so se doslej v malenkostih često prepirali, so se spravili in združili v skupen odpor proti germanskim načrtom. Na zaupnem shodu dne 5. avgusta so zastopniki obeh teh slovanskih narodov izjavili, da bodo tudi v bodočnosti enotno postopali na političnem in gospodarskem polju.

= Nemci med seboj. Nemška poslanca profesor Redlich in Lodgmann sta se svojim tovarišem iz »Nationalverband« hudo zamerila. Redlich nadkritjuje sicer po umstvenih zmožnostih cele tucate Wolfow, Teuflov in Hummerjev, a vzlic občutnemu pomanjkanju večjih inteligenc v taboru »Nationalverband«, hočejo radikalci vendar iztisniti Redlicha in Lodgmannja iz kluba, češ, da sta narodno nezanesljiva.

= »Wirtschaftliche Nibelungentreue« je naslov prav poučnemu članku, ki ga je priobčil dunajski strokovni list »Papier und Schreibwaren Zeitung« v št. 33. Razpravlja se o težavah in stroških, ki se delajo z nemške strani avstrijskim trgovcem. Ker so bili nam že zaplenjeni doslovni citati iz tega dunajskega lista, seveda tudi v rečenem članku

podanih izgledeov o nemški Nibelungentreue ne moremo priobčiti.

= Ruski vpliv na našo notranjo politiko. »Venkov« ugovarja trditvi, da se je vplivu ruske revolucije zahvaliti, da so se razmere za Čeha zboljšale. Zlasti dejstvo, da so bile zavržene nemške zahteve glede notranje uredbe države, se ni zgodilo vsled vpliva ruske revolucije, nego vsled upanja na separatni mir z Rusijo. Neuspeh z mirovnim prizadevanjem in uvedba vojaške diktature na Ruskem znajo tudi pri nas premeniti razmere.

= Ogrsko ministrsko predsedstvo. »Pester Lloyd« poroča, da je trajal kronski svet, kateremu je predsedoval sam cesar in v katerem je bil naznanjen odstop grofa Esterhazyja in imenovanje dr. Wekerla za ministrskega predsednika vsega skupaj deset minut. — Wekerle je bil v soboto pri cesarju v avdijenci in je dobil naročilo, prevzeti ministrsko predsedstvo. Vsa vprašanja glede sestave ministrstva še niso rešena. Pozornost vzbujajo, da se grof Apponyi ne udeležuje posvetovanj zaradi nove vlade. Wekerle bi namreč rad pridobil en del Tiszove stranke za vladno večino. Apponyi pa se temu ustavlja in pravi, da v tem slučaju ne ostane član ministrstva. — Ministrski predsednik Wekerle je rekel uredniku lista »Pesti Naplo«: Prevzel sem Esterhazyjev program popolnoma nepremjen. Kardinalna točka naše vlade je takojšnje uresničenje splošne volilne pravice. Dokler ni postal načrt volilne reforme zakon, ostanemo združeni. Šele kadar se to zgodi, bo mogoče misliti na ustanovitev novih strank. »Pesti Naplo« pravi, da grof Apponyi iz strankarskopoličnih vzrokov ne ostane član ministrstva.

= Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Nemčijo. Prva perioda pogajanj za bodočo carinsko razmerje med Avstrijo in med Nemčijo je končana. Nemški pooblaščenca so se vrnil domov. Sodeč po opomnih različnih nemških listov, niso povsem zadovoljni z uspehom. Listi pravijo, da niti predvprašanja za carinsko zvezo niso rešena in pripominjajo, da je carinski dogovor pač največ kar se bo dalo doseči. Za eno se oglašajo nemški listi s prav pikirami opazkami glede avstrijskega tarifa, ki je veljal pred vojno in zahtevajo, da morajo iz tega tarifa izginiti fiskalične težave, ki so dražile uvoz nemških izdelkov v Avstrijo. Prav značilne so tudi trpke sodbe, da so si Nemci glede nove trgovinske zveze z Avstrijo delali pretirana upanja in slikali prihodnost tako, da je to še posepešilo in olajšalo carinska in trgovinska pogajanja med državami entente. Sploh pravijo listi, da bodo igrali pri teh pogajanjih fiskalni interesi veliko vlogo in da ostane le malo objektov, ki bi bili sposobni za pogajanja z Avstrijo.

= Ukrajinsko vprašanje. »Novoe Vremja« poroča: Izjava o ukrajinskem vprašanju, ki jo je metropolit grof Szepticki poslal avstrijskemu cesarju, ima sledečo vsebino: Pri vstopu zmagovalne avstrijske armade v rusko Ukrajino, je treba rešiti vojaška, pravna in cerkvena vprašanja. Seveda se mora to vse zgoditi pred splošno mirovno konferenco, da bi bila ta postavljena pred izvršeno dejstvo in bi Ukrajina nastopila kot popolnoma samostojna država na mirovni konferenci. Cesar Karel naj imenuje najodličnejšega, najpopularnejšega avstrijskega vojskovodjo za ukrajinskega hetmana.

= Onizim Popovič. Hrvatski listi poročajo: Onizim Popovič je bil dober kmet v Kninu v Dalmaciji. Mlad, zdrav, krepak, bister, pameten in zato spoštovan, bil je več let načelnik občine. Inteligent in bil, dober gospodar, organizator in govornik. Ko je nastala vojna, so ga zaprli pa kmalu izpustili in poslali k vojakom. Nekdo ga je obdolžil, da je nekaj rekel, izročili so ga vojni sodnji v Sinju in obsodili na smrt. Zjutraj so ga odpeljali iz ječe v spremstvu duhovnika in vojakov, in pred njim so nosili križ, na vojaško vežbališče, kjer so ga ustrelili. Poslednje besede njegove so bile: Kaj sem jaz zakrivil svojemu narodu? Zbogom, žena in otroci moji! Dva meseca potem je bil na smrtni postelji oni, ki je Popoviča ovdil. Umirajoč je zahteval duhovnika, kateremu je izpovedal, da je krivo pričal in da Popovič ni nikdar rekel onih besed. Popovičev odvetnik je zahteval revizijo procesa in pri novi razpravi je bil Popovič oprščen obtožbe. Vojaška godba je odšla na njegov grob in tam po predpisnem vojaškem počaščenju mrtvega odsvirala cesarsko himno. Tako je dala vojna sodnja zadoščenje pokojniku in njegovi obitelji.

= Novi nemški kancelar. Nemški listi so izkprali zdaj članek, ki ga je novi nemški državni kancelar dr. Michaelis spisal l. 1914 in ga priobčil v skoro popolnoma neznanem časopisu. Ta članek obsega moralnoteološka razmišljanja o vojni. Ker je vojna največje nasprotje morale, zlasti krščanske morale, bi bilo

prav zanimivo izvedeti natančneje, kako je dr. Michaelis iz kriččega nasprotja ustvaril soglasje. Toda nemškim listom se ni zdelo vredno ponatisniti moralnoteološki del rečenega kancelarjevega spisa, pač ker stoji v tem oziru vsi na stališču morale svojega prvega kancelarja Bismarcka, a priobčili so politični del te razprave. Dr. Michaelis vprašuje v tem delu, kateri demokrat more po žalostnem fiasku parlamentarizma na Angleškem in republikanske ustave na Francoskem še zahtevati, naj zavlada na Nemškem gospodstvo parlamenta, kdo se bo drznil, dotakniti se cesarjeve zapovedovalne oblasti in zabiti v armadi klin med predpostavljenci in podložniki. — Ta izvajanja kažejo, da je imel novi kancelar še l. 1914. nazore, ki jih bo pač težko spravil v soglasje z demokratičnim gibanjem na Nemškem; mogoče pa je seve, da bo to demokratično gibanje zadušil. Kajti nemški narod je po svojem naturelu, po naziranjih, ki obvladujejo ogromno večino, in po tradiciji vse prej kakor demokratičen.

= Hardenovi vojni cilji. »Zukunft«, ki je zopet začela izhajati, je prinesla v svoji prvi številki članek Maksimilijana Hardena o vojnih ciljih. Harden piše v tem članku: Če hočemo za prihodnost odstraniti vse kali konfliktov, se mora »vrniti« Alzacija in Lotarinška Francoski, Tridnt in Trst pa Italiji. Nemška socialna demokracija ne more vladati, če ne popravi krivic, ki so jih zakrivil njeni predniki drugim narodom. Zato mora pripraviti obnovitev Poljske ter mora dati prebivalstvu severnega Slezvika možnost, da samo odloča o svoji usodi. Da se zagotovi svetovni mir, je treba poseči po Wilsonovi proklamaciji. Treba je ustvariti zvezo evropskih narodov in sicer na istih temeljih, kakor Zedinjene države ameriške ali Švica, z mednarodnim razsodiščem, ki naj razsoja in rešuje vse konflikte.

= Značilni angleški članek. »Basler Nachrichten« so prijavile članek iz Londona, ki govori o tendenci, ki je zavladala na Angleškem glede Avstrije. Rečeno je, da se je v tem oziru zgodila v angleški javnosti prememba in da ta ni brez pomena, kaže nervoznost italijanskega časopisa, dočim prevladuje na Francoskem še mnenje, da je treba razbiti Avstro - Ogrsko, ker je le tako mogoče Nemčijo trajno oslabiliti; izjave nekaterih ministrov so pokazale da želi Angleška priznati habsburškim gubernamentalnim krogom, bodisi ker smatrajo, da je mogoče separaten mir, bodisi ker mislijo, da je mogoče z Dunaja vplivati na berlinske državniške glede njihovih vojnih ciljev, ki onemogočajo vsako sporazumljenje. To pomirljivo razpoloženje izraža tudi V. H. Brallsforda spis »Novi duh v Avstriji«, ki je izšel v odlični reviji »Contemporary Review«. Ta spis stoji na stališču, da bo ruska revolucija znatno vplivala na notranji ustroj drugih držav. Verjetno je, da postane Rusija federativna država in verjetno je, da se tako preuredi tudi Avstrija. Angleški je z ozirom na ohranitev miru dosti več na tem, da se zrode v centralnih državah organične notranje preuredbe, kakor ji je na teritorialnih premembah. Ententi je glavni cilj vseh prizadevanj, odstraniti nemško hegemonijo v centralni Evropi in zato je problem: ali ostane Avstro - Ogrska še dalje politično in vojaško brezpozojno podložna Nemčiji ali pa se more tega rešiti. Doslej so v politiki Avstro - Ogrske odločevali liga madžarske oligarhije (ki jo je podpirala močna klika na Dunaju) in pruskega junckerstva, na drugi strani pa je ogrožal Avstro - Ogrsko ruski panslavizem, čigar pritisk je povečevala srbska iredenta in opravičeno skrajno velika nezadovoljnost avstrijskih Slovanov. Iz strahu pred panslavizmom se je Avstrija naslonila na Nemčijo, a ta zaveznica je takega značaja, da svoje zahteve kar diktira. Ves projekt »Srednje Evrope« sloni na premisi, da Avstro - Ogrska vsled slovanske nevarnosti ne more biti samostojna. Ko je Naumann spisal svojo znano knjigo, se je bilo težko ustavit nastali struji, a ruska revolucija je vse prevrgla. Stari reakcionarni panslavizem je mrtve, a novi demokratični panslavizem bi se mogel poživeti samo, če bi se pokazali na Dunaju absolutno nesposobne, ustvariti Slovanom v okviru habsburške monarhije znosno življenje. Naravno je, da delajo vodilni nemški krogi z vsemi sredstvi, da ohranijo v Avstro - Ogrski sedanje razmerje moči in gospodstva Nemcev in Madžarov. Da je postalo to gospodstvo nemogoče, pričajo razmere na Poljskem. Ako je bila doslej Rusija smrtni sovražnik Poljske, je to postal zdaj nemški imperijalizem. — Avstro - Ogrski je odprta le ena pot: opustiti konsekventni dualizem in uvesti federalizem, po katerem bi postali Slovani ravnopravni člani. S tem bodo uzadovoljeni narodi in kas

tako ne bo več moglo biti govora o panslavizmu, mora nehati odvisnost od Berlina. Donavska monarhija bi ne imela več vzroka, da hodi čez drn in strn za Nemčijo. — Razbitje Avstro - Ogrske bi bilo, tudi če se posreči, jako nevarno. Kdo more prepričati, da ne bi ostale narodne manjšine à la Ulster, ki se ne dajo asimilirati. Bolja rešitev je federalizem; z njim se prihrani Evropi dve leti vojne. »Contemporary Review« pojasnjuje potem, kako je mogoče razdeliti narode v Avstro - Ogrski in priporoča boljše razmerje med srbsko kraljevino in avstrijskim cesarstvom, kajti samo edina in v glavnem slovanska Avstro - Ogrska je velesila, ki more zadržati nemški Drang nach Osten. Začetki takega razvitka so se že pojavili in sta njegova zastopnika sam cesar Karel in grof Czernin. Grof Czernin je pred nekaj leti v posebni knjigi najostreje obsodil madžarsko nasilnost na Ogrskem. Članek navaja še dolgo vrsto drugih znakov, kažočih na novo orientacijo in tudi nekoliko na Ogrskem. Nadalje pravi članek, da bi Slovani prav gotovo radi ostali pri Avstriji, če bi se ta država razvijala v demokratično - federativnem duhu. V tem slučaju bi imela mogočen vpliv, ki pa ne bi bil na korist Prusije, nego prej v korist liberalnih držav Evrope, katerim pripada sedaj tudi Rusija. — Avstrijski Slovani zahtevajo konec vojne; ko bi jim bilo za uničenje države, bi morali zahtevati nadaljevanje vojne. Ni treba, da bi Avstro - Ogrska izdala svojega zaveznika, a stori lahko nanj mogočen pritisk. Utrujena od vojne, omehčana, bogatejša na modrosti, a v vseh drugih ozirih onemogla, je Avstro - Ogrska nasprotnica, ki je ni treba več dolgo nagovarjati, da se z nami (Angleži) zedinijo in sklene trajen mir. Avstrija ni več vojna se kakor pod starih vladarjem in pod korumpirano kliko se ponižati do slelega orodja pruskega častihlepija. Ruska revolucija, ki je naredila konec avstrijskemu strahu pred panslavizmom, je Avstriji odprla nova pota. Od nje se nam ni več treba bati odpora proti našim glavnim ciljem, uničenju militarizma in osiguranja narodne avtonomije. — Slične misli so bile že opetovano izrečene v »Daily Chronicle«, v »Manchester Guardianu«, v »Daily Newsu« in v drugih člankih.

= Nemir na Španskem. »Petit Parisien« poroča iz Barcelone, da vlada od 19. t. m. sem tam mir. Trgovine so zopet odprte, promet je zopet normalen. »Echo de Paris« poroča iz St. Sebastiana: Lahko se sedaj reče, da je vlada kos položaju. Njen največji uspeh je bil, da je mogla skoraj popolnoma vzdržati železniški promet. Do sedaj še ni mogoče podati pojasnila o postanku revolucionarnega gibanja. Dejstvo je, da je gibanje ustavilo delo v mnogih industrijah, kar nikakor ne odgovarja inte-

resom zaveznikov. »Nouveliste de Lyon« pravi, da je španska vlada za enkrat prepovedala izseljevanje in da upa, da bo mogla prijeti agitatorje.

Vesti iz primorskih dežel.

Boj za hrvaško šolo v Malem Lošnju. V Malem Lošnju se je vršila l. t. m. komisija za ustanovitev javne ljudske šole. Občina se je trudila, da bi Hrvatom onemogočila ljudsko šolo, nekaj ljudi so res nasilno pregovorili, da se niso oglašili za hrvaško šolo, javilo pa se je vendar nad 80 družin s približno 130 otroci. Hrvate iz Banovine so kratko malo izključili, komisija v Pulju pa je svoj čas pustila za nemško šolo glasovati še Nemce iz rajha. Za hrvaško šolo je šlo, noben član komisije ni znal hrvaški. V sedanjih časih še kaj takega mogoče — to vzbujajo rezke misli!

Smrt meo beguncel. Med umrliimi večerj navedeni Tomaž Kranjec je bil posestnik v Koseču št. 3, občina Drežnica pri Kobaridu. Umri je v deželni bolnici v Ljubljani.

Granata je ubila dne 18. t. m. 26letno Marijo Anico Vogričevno na Slapu ob Idriji. Pokopana je na Ročah. Živo prinesli na pokopališče.

»Hrvatski list« poroča, da so v Malem Lošnju stanko Gorčin živo v krsti prinesli mesto v bolnišnico na pokopališče. Tam je bedna starka čakala smrti v krsti sedem ur. Kako jej je moglo biti pri srcu, ko je opazila, kje se nahaja, ni treba praviti.

Iščejo se: Ivan Mišigoj, k. u. k. Sicherungs Detachment, Feidpost 608/R, išče svojo družino, obstoječo iz žene in četvero otrok, doma iz vasi Dermov št. 2, občina Biljana pri Gorici. — Ignac Šavnik, trgovec iz Gorice, naj naznani svoj naslov na c. kr. okrajno sodnijsko v Bruku ob Litvi. — Išče se občinski tajnik, begunec, ki je opravljal iste posle ali pa če je že bil v drugih sličnih pisarnah zaposlen. Plača po dogovoru. Pojasnila daje Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani. — Išče se Marija Mozetič iz Renč v važni zadevi. Naslov naj pošlje Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani.

Ivan Češut, 15 let star, ki je dovršil štiri razrede ljudske šole, eden razred pripravljavnice, dva razreda slovenske gimnazije in razume več jezikov, išče primerne službe. Ob izbruhu italijanske vojne je izgubil očeta, njega pa so vzeli Ogrji k neki bateriji. Bil je sedem mesecev na bojnem polju, kjer je bil ranjen. Pošiljali so ga po raznih bolnišnicah, ko je pa ozdravel, je prišel v Iglav na Moravsko, kjer je obiskal tamošnjo gimnazijo. Ker bi rad prišel zopet v slovenske kraje, se obrača torej do svojih rojakov, da ga čim prej sprejme kdo v kako službo. Slika fanta pri Posredovalnici za goriške begunce na razpolago.

Pozor!

Položaj mestnega vodovoda postaja od dne do dne nevarnejši. Od treh sesalk ena že ne doseže vode, druga jo še dosega, ker je pri njej bilo mogoče, jo podaljšati; samo ena sesalka torej še pravilno deluje, ker je voda vsled suše padla, kakor dosedaj še nikdar.

Magistrat bo torej moral vpeljati silno stroge predpise glede porabe vode in slavno občinstvo se prosi, da se naj že sedaj nanje pripravi. Postopati se bode moralo brez usmiljenja in občinstvo se bo moralo pokoriti brez izjeme, ker mora vsakdo že danes živeti v zavesti, da nam preti nevarnost, da vodovod ne bo dajal zadosti vode.

Dr. I. T.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda je dobil kadet 27. črnovojniškega polka Edv. Pšesker; srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili stražmojstri 12. poveljstva: Karel Berič, Alojzij Rabič, Anton Stare in Ivan Klemenc; signum laudis z meči so dobili: nadporočnik Fr. Svetič novič, poročnika Ado Fetič-Frankheim in Josip Zakrajšek, vsi trije 2. gorskega strelskega polka.

— Po smrti odlikovan. Padli vojni kurat Ivan Andolšek je po smrti odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo in z meči.

— Častne smrti je padel gospod Milan Zenko, stotnik, na soški fronti, sin gospoda kalkulanta Zenka v Ljubljani. Bodi mu časten spomin! Cenjeni rodbini naše srčno sožalje!

— Imenovanja v armadi. Za nadporočnika v r. je imenovan pri 17. pešpolku Makso Abuja; za poročnike pri istem polku Slavoj Bloudek, Josip Černe, Stojan Guzelj, Franc Hajnrihar, Peter Jereb, Ivan Kern, Ivan Konjar, Martin Kupeč, Rudolf Očko, Makso Pintar, Ludvik Planiškar, Ivan Rožič, Martin Štibar, Pavel Verbič in za sanitetnega poročnika A. Poljšek. Dalje so imenovani: stotnik H. Vidmar 6. str. b. za majorja; poročniki Ivan Pibernik, Teodor Pibernik, Karel Rudesch, pl. Rogeljc, Friderik Kuhelj, Engelbert Leonard in Stanko Vlačil za nadporočnike; praporščaki: Henrik Beškovek, M. Dolec, dr. Franc Kandare, Rihard Kolman, Viktor Kristan, Ivan Mehovar, Viktor Mramor, Rudolf Polc, Fr. Rifelj, Franc Razpotnik, Feliks Šabec in Mirosl. Sinkovec.

— **Kranjsko deželno društvo c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladih.** V ustanovni seji društvenega vodstva z dne 30. julija 1917 so bili gospodje knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, deželni glavar dr. Ivan Susteršič, knez Hugo Windischgrätz in župan dr. Ivan Tavčar izvoljeni kot podpredsedniki društva, gospa Marija grofica Attems rojena grofica Ceschi pa je bila izvoljena kot podpredsednica. Nadalje sta bila izvoljena gospoda gimnazijski ravnatelj dr. Lovrenc Tretter in deželni tajnik dr. Ferdo Tomazič kot zapisničarja, magistratni svetnik Janko vitez Bleiweiss in profesor dr. Henrik Svoboda kot zapisničarja - namestnika; potem gospoda lekarnar Ubald pl. Trnkoczy in računski revizent Ferdo Staudacher kot blagajnika - namestnika društva; končno so bili izvoljeni kot člani v delovni svet društva gospodje: dr. Josip Ažman, Ivan Kregar, dr. Oskar Plautz in vitez Schöppel.

— **Pomiloščen** je bil med drugimi tudi bivši gostilničar iz Kolodvorske ulice Blaz Ravnik, ki je bil svoj čas obsojen na dosmrtno ječo. Pomiloščenec se sedaj nudi prost v Ljubljani in bo odšel menda v kratkem k vojakom.

— **Od lakote je umrl** včeraj po daljšem hiranju 57letni vrtnarski delavec Ivan Hajdinjak, Cesta na Rudolfovo železnico 16, zapustivši v največji bedi vdovo in dvoje majhnih otrok. Zadnje dve leti je družina živelja skoro ob samem nezabneljenem korenju, pomešanem s tistim ščepcem moke, ki se dobiva pri aprovizaciji. Beda je narasla od dne do dne, kajti s 40 kronami na mesec se družina štirih ljudi v sedanjem času nikakor ne more preživljati. Po dolgem trpljenju — duševnem in telesnem — je moža rešila bela smrt vseh nadaljnjih skrbi in bridkosti. — Usmiljena srca, spominjajte se bedne družine!

— **Stari poletni čas** proti novemu. Novi poletni čas se bliža svojemu koncu. Gotovo se premnogi zavajajo velikih nedostatkov tega časa. Nekateri teh nedostatkov sem navedla v svojem meseca marca priobčenem članku »Stari poletni čas proti novemu« in jih je gotovo mnogo ljudi občutilo. Čas je tedaj, da naprosimo visoko vlado, naj za vedno odpravi to nepopolnarno ureditev časa. V tem oziru je večina prebivalstva zelo konservativna, saj ji je stari, že stoletja običajni čas prešel takorekoč v kri in meso. Letos ne šdko trpečemu človeštvu le slabjša prehrana, temveč tudi omejitve spanja, o čemur se lahko vsakdo prepriča, kadar opazuje oblike premnogi žena, otrok, da celo moških. Če koga vprašamo, zakaj se naj eno uro preje vabudimo in delamo, nam reko, zato da si prihranimo luč in premog! Kako to? Ko se je vpeljal novi poletni čas, ki je ljudem odčepnil eno uro blagodejnega jutranjega spanja, pa glej ga spaka, takoj se je gostilnam, kavarnam, kabaretom podaljšala policijska ura na veselje lahkotivcem in lahkomišelnemu žensstvu. Tu se ni varčevalo, tu se ni prav nič upoštevalo, da se porablja za razsvetlavo mnogo petroleja, elektrike, plina in zaradi slednjih tudi mnogo premoga. S prihranitvijo kuriva tu torej ni nič. Kje prihranjamo kurivo? Ali morda v tovarnah, uradih, solah, pri železnicah? Nikakor ne, saj v teh podjetjih in zavodih ali vso noč delajo, ali pa le v času, ko nam sveti ljubo solnce! Merodajni krogi naj glede nove osvojitve ureditve poletnega časa poizvedujejo pri kmetih, pri meščanu, pri trgovcih, pri obrtnikih, razum pridobivajočih gostilničarjev in lastnikov zabavišč ter pri uradnikih), pri delavcih in pri ženi. Stednja je v sedanjem težkem času javno dokazala, kaj vse premore. Ako bi se vsi ti sloji popraševali, bi pač izvedeli, kako nezadovoljen je večji del našega prebivalstva z vpeljano ureditvijo poletnega časa. Zadržano upamo in iskreno želimo, da se v prihodnje »novi poletni čas« ne bo več vpeljal. — G. I. V.

— **Obrtno glibanje** meseca julija v Ljubljani. Minuli mesec je priglasilo pri mestnem magistratu 6, odglasilo pa 6 strank svoje obrti. Priglasili so: Ivan Kocijančič, Križevniška ulica 8, izdelovanje sladolea. Avgust Bučar, Studentovska ulica 13, trgovina z mešanim blagom, izimši živila in kruha. Viktor Gärtner, Pred škofijo 3, trgovina z vinom v zaprtih steklenicah; Josipina Rodič, Dolenjska cesta 50, žensko krojaštvo; Marija Cerar, Pod trancu 2, žensko krojaštvo, ter Blaž Jančar, Breg 6, pleskarski obrt. Odglasili so: Marija Franzot, Spodnja Siška 66, žensko krojaštvo; Feliks Mosetti-Ronchi, Trnovski pristan 8, trgovina z mešanim blagom; Luka Modic, Velika čolnarska ulica 8, krojaški obrt; Neža Malovrh, Vodnikov trg, prodaja jajc,

perutnine in masla; ter Jožefa Jerina, Mestni trg, prodaja živil.

— **Srečni in veseli Celovčani.** »Kärntner Tagblatt« prinaša obširno poročilo o veliki in veseli slovesnosti, ki so jo priredili v Celovcu povodom cesarjevega rojstnega dne. Sicer je bilo poluradno razglašeno, da želi cesar, naj se opuste slovesnosti, ki bi povzročile kake stroške in naj se dotični denar raje obrne za dobre namene, a Celovčani so le priredili veliko slavlje. In »Kärntner Tagbl.« je prinesel, da se je slavlja udeležilo 12.000 oseb, tudi vsi civilni in vojaški dostojanstveniki, da je gorelo na tisoče luči, da ni bilo veselega prepevanja in muziciranja ne konca ne kraja. Tudi velikanski umetniški ogenj je bil prirejen. Postavljena je bila cela vrsta gostiln, kjer se je iztočilo ogromno mnogo piva in vina, v »aristokratskem oddelku« pa so pili kompanija in tokačka, uživali zmrzlo javo in tortice... Tako je slo v eni noči gotovo 100.000 kron, a vdov in sirot koroških vojakov se ni nihče spomnil.

— **Kino Ideal.** Spored za danes: Znamenita drama »Iz zadolžne knjige sovražstva« je dosegla včeraj pri prvem predvajanju najboljši uspeh. Sodeluje znameniti igralec Robert Warwick. Poleg drame se predvaja še: »Kdo mi poroči?«, nordijska burka, ter najnovejša vojna poročila z vseh bojišč. — Predstave kot navadno, zadnja ob 9. na vrtu s sodelovanjem orkestra. Spored se predvaja do petka 24. avgusta. Spored ni primeren mladini. — Kino Ideal.

Na žužnem kolodvoru v Ljubljani je bila dne 20. avgusta pri večernem gorenjskem vlaku izgubljena rujava listnica z vsebino legitimacije, zavarovalnega lista in vsote 49 kron. Odda naj se proti primerni nagradi v upravništvu našega lista. (2754)

Aprovizacija.

+ **Razdelitev mesa na rdeče in rumene izkaznice A.** V četrtek, dne 23. avgusta popoldne od 2. do 3. bo oddajala mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa goveje meso vsem tistim, ki imajo rdeče ali rumene izkaznice, znanomane v črko A.

+ **Razdelitev mesa na rdeče izkaznice.** V četrtek, dne 23. avgusta popoldne bo oddajala mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa goveje meso vsem tistim, ki imajo rdeče izkaznice brez črke A. Določeni naslednji red: od 3. do pol 4. popoldne št. 1 do 200, od pol 4. do 4. št. 201 do 400, od 4. do pol 5. št. 401 do 600, od pol 5. do 5. št. 601 do 800, od 5. do pol 6. št. 801 do konca.

+ **Prodaja sladkorja za vkuhanje sadija.** V trgovini g. Sarabona, Zaloška cesta, dobe sladkor na ruja-ve izkaznice stranke s sledečimi številki in sicer: v četrtek dne 23. t. m. št. 15 popoldne in št. 16. popoldne; v petek dne 24. št. 17 popoldne in št. 18 popoldne; v soboto dne 25. t. m. št. 19 popoldne in št. 22 popoldne; v ponedeljek dne 27. t. m. št. 23 popoldne. Kje in kedaj bodo dobivale sladkor ostale številke ruja-ve izkaznic, se bo pravočasno objavilo.

+ **Oddaja krompirja.** Mestna aprovizacija bo delila v svojem skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti krompir in sicer: V petek, dne 24. avgusta popoldne ga prejmejo od 8. do 9. odjemalci kruha pri Dolinarju, Pred škofijo, št. 11, od 9. do 10. odjemalci kruha pri Bizjaku, Poljanska cesta št. 25, od 10. do 11. odjemalci kruha pri Žužku, Sv. Florijana ulica št. 8. Popoldne istega dne ga prejmejo od 2. do 4. odjemalci kruha v vojni prodajalni v Šolskem drevo-redu št. 8, od 4. do 5. odjemalci kruha pri Zalazniku, Stari trg 21, in od 5. do 6. odjemalci kruha pri Boletu, Sv. Florijana ulica. — V soboto, dne 25. avgusta popoldne prejmejo krompir od 8. do 11. tisti, ki dobivajo kruh v vojni prodajalni na Star-em trgu št. 37. Popoldne istega dne dobe krompir od 2. do 3. odjemalci kruha pri Leskovcu na Opekarski cesti, od 3. do 4. odjemalci kruha v konsumu na Krakovskem nasipu in od 4. do pol 6. odjemalci kruha v vojni prodajalni na Rimski cesti št. 5. — Vsaka oseba dobi 3 kg. Rodbinske izkaznice je treba prnesti s seboj.

+ **Nakazilo moke trgovcem.** Trgovcem se bo nakazovala moka v sredo, dne 22. avgusta ob 9. uri popoldne.

+ **Ljudska mesnica** na Sv. Jakobu trgu naznanja svojim odjemalcem, da morajo k vsaki dobavi prnesti seboj krušno izkaznico, brez katere nihče ne dobi mesa. Zelene karte je pa ravno tako predložiti kakor dosedaj.

+ **II. Hišne pole in legitimacije za prejoemanje izkaznic za živila.** Dodatno k objavi glavnih določb o uvedbi hišnih pol in legitimacij je treba opozoriti še na nekatere posttranske določbe, ki so za stranke ali hišne gospodarje precejšnje važ-

nosti: 1.) Kakor že objavljeno, zado-stuje za vpis rodbine v hišno polo sledeci vpis: »Fran Primšek, 8 oseb.« Ker pa so pri tej rodbini na stanovanju morda še druge osebe, ki nimajo skupno hrano z rodbino, je treba radi pravilnega razumevanja glede vpisov teh oseb v hišno polo predvsem opozoriti na sledeče: Izkaznice za krompir se bodo izdajale najbrž v isti obliki kakor krušne, oziroma rodbinske izkaznice. Jedna izkaznica, na kateri bo označeno število oseb, bo zadoščala za celo rodbino. Če pa ima ta rodbina na stanovanju tuje osebe, katere bi si rade same kupovale svoje blago, tedaj se priporoča sledeče: Služkinje in posli ter same, ki so pri rodbini na stanovanju in hrani, se lahko brez skrbi pripišejo k rodbini, ker za vse te zadoštuje je jedna krompirjeva karta. Če pa bi imela rodbina na stanovanju osebe, ki so drugje na hrani, tedaj naj se vpiše rodbina sama zase: n. pr. Fran Primšek, osem oseb, pod tem vpisom v drugo vrsto pa podnajemnik, n. pr.: »na stanovanju 3 osebe« (ali kolikor jih pač je). Če pa je pri rodbini na stanovanju (v podnajemu) kaka tuja rodbina, ki si sama kuha in oskrbuje, naj se isto vpiše posebej kakor vsako drugo stranko v hiši. Vse to je seveda stvar dogovora strank, obvezno za ta slučaj je le sledeče: Če bo kaka rodbina prejela krompirjevo karto za se in za vse pri njej stanujoče tuje osebe in če se ti po-tem preselijo, tedaj ti ne bodo dobili zase nobene krompirjeve izkaznice, ako njih prejšnja gospodinja ne predloži svoje krompirjeve izkaznice, da se na isti odpiše število od rodbine izseljenih oseb. 2.) Tako, od vseh strank pravilno izpolnjeno hišno polo mora hišni gospodar, njega namestnik ali upravnik lastnorčno podpisati in takoj oddati pri mestnem magistratu, najkasneje pa do 31. avgusta t. l. Ker je hišni gospodar odgovoren za to, da ni v hišni poli vpisanih več strank oziroma oseb, kakor jih v hiši v resnici stanuje, se opozarja še enkrat, da se osebe, ki so v hiši samo na hrani ali samo v službi in ki torej ne stanujejo v hiši, ne smejo vpisati v hišno polo. 3.) Kar se tiče prejoemanja izkaznic za živila, se s tem ničesar ne izpremenja. Vsaka stranka bo kakor dosedaj morala sama priti po izkaznice h krušni komisiji; kdor bo vpisan v hišno polo, bo dobil izkaznice za živila, drugi pa se bodo odslovlili, dokler se ne predloži hišne pole, oziroma dokler hišni gospodar ne prijavi na podlagi hišne legitimacije stranke. Skrb vsake hišne stranke naj torej bo, da se pravočasno vpiše v hišno polo, ako hoče dobiti izkaznice za živila. 4.) Kar se tiče železniških uslužbencev in njihov rodbin, se opozarja še posebej na sledeče: V zadnjem času je bilo vloženih več ovadb, da nekateri železničarji dobivajo živila na železnici, pri mestnem magistratu pa jemljejo še posebej karte, Ker mestni magistrat danes nima nikakih zanesljivih podatkov, koliko je pravzaprav oseb, ki se prehranjujejo iz železniških skladišč in ker je treba tudi to enkrat končno veljavno ugotoviti, se mora vsaka rodbina železniškega uslužbenca vpisati v hišno polo in sicer: Rodbine, ki ne dobe na železnici nobenih živil, v levo polo vico hišne pole (pod št. 1.), rodbine, oziroma uslužbenci železnice, ki dobivajo živila iz železniških skladišč, pa v desno o polovico hišne pole (pod št. 2.). Če bi se kateri železniški uslužbenec ne hotel vpisati v hišno polo, bo ravno tako kaznovan, kakor če bi dobival blago na železnici, pa bi se vpisal v levo polovico hišne pole, ki je določena za upravičence krušnih kart. 5.) Konečno še nekaj o pomenu in namenu te odredbe: Koliko se bo dobilo za Ljubljano krompirja in drugega blaga, danes še ni znano. Jedno pa je gotovo: Če je v krušnih vpisnikih vpisanih le 6000 oseb več kakor je v resnici upravičencev do aprovizacnega blaga, tedaj se v teku pol leta odtegne upravičencem samo na krompirju 360.000 kg. Če se računa, da je v Ljubljani 12.000 rodbin s približno 4 osebami, tedaj se v pol leta s tem prikradja vsako rodbino za 30 kg krompirja, rodbino s 16 osebami pa celo za 120 kg krompirja. Isto velja seveda za tudi vse ostalo aprovizacno blago. Če se torej od mestne aprovizacije zahteva največji red za vsako malenkost, ki komu ne ugaja, tedaj ista v toliko večji meri upravičeno zahteva, da se tudi meri države gotovega reda, tembolj ker je lastna skrb posameznika veliko manjša, kakor pa odgovornost za vse. Mestna aprovizacija je in bo brezdvomno tudi v naprej storila svojo dolžnost. Da pa se z velikim trudom in naporom pridobljeno blago pravilno razdeli, je treba pred vsem, da ima glede števila upravičencev do tega blaga čisti račun. Zato pa je treba sodelovanja vseh. Če bode v zmislu danih navodil storil vsak svojo dolž-

nost, tedaj je upati, da ne bo dobe povoda za pritožbe, da kedo dobiva brez krivde aprovizacije živila na več krajih. Kedaj se bodo dobivale hišne pole, se bo pravočasno objavilo.

+ **Prehrana.** V dvorani deželne vlade v Solnogradu je bilo 16. t. m. zborovanje, na katerem je minister za prehrano generalni major Höfer govoril o preskrbi živil v Avstriji. Rekel je, da je bilo minolo leto pravo leto stradanja, v katerem je zlasti manjkalo moke in krompirja. Zadnje mesece so ljudje dobivali zgot, kar se je pripeljalo iz Romunske. Živil smo »iz rok v usta« in o kakih sistematičnih aprovizaciji še govora ni bilo. Za preskrbo za moko po »stradalni kvoti« je treba na dan 330 vagonov, na razpolaganje pa jih je bilo 17 do 20! Nava žetev je glede žita in rži boljša, nego se je po suši pričakovalo in bo zdaj mogoče dati polne racije moke in kruha. Tudi je upati, da pridejo v promet zдроб, ovseni riž. Prav hudo je bilo za krompir. Že v januarju se je bilo treba lotiti semenskega krompirja. Zdal bo urad za prehrano pobral krompir in ga razdelil na enake racije. V Galiciji in na Poljskem kopljejo krompir šele v septembru in v oktobru. Računati je s transportnimi težavami. Vlaki s krompirjem vozijo le ob lepem vremenu, a naenkrat nastane mraz in krompir zmrzne. Iz Ogrske je pričakovala Avstrija 5000 vagonov zgodnjega krompirja, pa ga ne dobi čisto nič, ba je da se ga ni pridalo dovolj. Zaloge kave so pomešane s surovim sladkorjem in bodo zadoštovale še za eno leto. S kruhom, z moko in s krompirjem se bo morda izhajalo, slabše pa je s krompi. Ovsina in drugih krmil se je malo pridelalo in se bo to jako neprijetno čutilo pri masti, surovem maslu in pri mleku. Mesa je v državi dovolj, gotovo pa je, da bo po kakovosti še slabše, kakor je zdaj. Zaradi pomanjkanja krmil bo treba poklati dosti več živine, kakor je potrebno za konsum. A to meso se bo shranilo in pride šele na spomlad na prodaj.

+ **Poraba zaplenjenega ječmena.** Iz važnih ozirov na splošno aprovizacijo ter pomislekov ljudsko-gospodarskega značaja se zaplenjeni ječmen tudi letos ne bo porabljal kot krušno žito, temveč še v večji meri kot dosedaj v svrhu industrijske predelave. Vsled slabije letine ovsina se bo moralo izdelati več ješprenja, ker bo odpadlo dokaj ovsenega riža; tudi bo treba v kratkem oddati večje množine ječmena industriji za izdelavo kavnih nadomestkov. Nekaj ječmena se mora tudi prihraniti za izdelovanje piva v najne svrhe vojaštva in vojne industrije. Da se vsem tem zahtevam zadosti, je c. kr. urad za ljudsko prehrano ukazal, da se zaplenjeni ječmen ne sme pod nikakim pogojem rabiti kot krušno žito.

+ **Poraba kosti.** Vsled obstoječega pomanjkanja maščobnih snovi je treba vse tozadevne vire čim najtemeljiteje izkoristiti. V tem oziru so kosti največjega pomena. Vodstvo za pobiranje kosti je poverjeno centrali za kosti na Dunaju. Da pa more le-ta vršiti svojo nalogo, je izdal urad za ljudsko prehrano pravkar naredbo, glasom katere je v krajih z zadostnimi zdravstvenimi napravami v bodoče prepovedano kosti sežigati, zakopavati ali na kak drug način pokončavati. Tvrde, ki se pečajo z nabiranjem oziroma nakupom kosti, so bile že obveščene, da morajo dati nabiratelji že prekuhane kosti v zasebnih gospodinjstvih in podjetjih, ki se bavijo z oddajo hrane. O končni ureditvi nabiranja kosti prihodnjč.

Razne stvari.

* **Solun.** Pogorelo je takozvano staro mesto v Solunu. V tem mestnem delu so prebivali najbolj umazani Židje.

* **Plesalka** — na smrt obsojena. Iz Berna v Švici poročajo: Rėvizijski svet je zavrnil vzklc, ki ga je vložila japonska plesalka Mala Hari, katero je tretje vojno sodišče pred kratkim obsodilo na smrt. Obsojenka vložil nov vzklc na kasacijski dvor.

* **Eksplodija v Kanadi.** Iz Mont-reala poročajo 20. t. m.: Tovarna Rigaud v Quebecu, kjer so izdelovali razstreljiva, je zletela v zrak. Glasom prvih poročil pogrešajo 300 oseb. V sosedni vasi Gragon je silna eksplozija razdejala 40 hiš. Vsa okolica je v gostem dimu.

* **Oporoka pokojnega cesarja.** Poročajo, da je pokojni cesar Fran Josip vsa svoja velika posestva na Štajerskem, v Radmeru in Eisenerzu zapustil otrokom umorjenega prestolonaslednika Frana Ferdinanda, posestva na Češkem in Moravskem določil za fidejkomis, ostalo imetje pa dobi nadvojvodinja Marija Valerija.

* **S krvavimi nogami** je prišel domov. 17 dni je hodil iz Zagreba v

Bitelič pri Sinju v Dalmaciji neki tamonjni posestnik. Dve leti in pol je čmel ta revež v ječi v Mariboru, amnestija ga je rešila. 10 kron je dobil od kaznilnične uprave, ko je odhajal. Denarja za železnico ni imel, torej drugega ni preostalo, nego oditi peš domov. Na potu po Hrvaški in Dalmaciji je živel od miloščine. Trpel je obilo in noge so mu krvavele, vendar gnalo ga je domov in prispej je srečno pod domači krov po tolikih mukah v ječi in na potu domov.

* **Lepa tolažba.** Vodja ministrstva za javna dela Hoffmann se je tedni izrekel, da je pomanjkanju premoga v prvi vrsti krivo to, da ni dobre organizacije. Osmelimo se seveda imeti drugačno mnenje; manjka namreč — premoga. Saj imamo tudi organizacije za moko, za usnje, za obleke in vrag vedi za katere potrebišče še, samo blaga ni. Gosp. Hoffmann je povedal, da moramo letos računati, da bo na razpolaganje pet milijonov ton manj, kakor doslej. To je 50 milijonov metrskih centov! Če bo prihodnja zima taka, kakor je bila lanska, zna postati življenje prava slast. Treba bo kaj ukreniti glede — iz v o z a.

* **Slabe oedeje.** Divizijsko sodišče na Dunaju je obsodilo veličtrca cesarskega svetnika Otona Schlosserja na dve leti težke ječe, ker je goljufal vojaško upravo s slabimi odecami. 12000 odej je bilo neuporabnih, 3405 pa takih, da je bil Schlosser postavljen pred sodišče. Značilno je bilo pri ti obravnavi, kar je izpovedal kot pričča zaslišani stotnik Seinkowitsch. Ta je dal od visoke mu strani priporočenemu Schlosserju naročilo za preskrbo odej in jih je slepo prevzemal, češ, da o takih stvarih nič več ne razume, kakor vsak drugi človek, sicer pa da se je sam čudil, kako to, da intendenca nikdar ne pošlje strokovnjaka, da bi pregledal poslano blago.

Pri bolečinah v hrbtu in krizu, krčih v želodcu in trebuhu uredi uporaba naravne Franz-Josef grenčice lagodno in redno izpraznjevanje, izdatno prebavo, odpravi vetrove in druge pojave boleznj.

Darila.

Za Rdeči križ. Gosp. Fr. Kollmann, c. in kr. dvorni zalagatelj je podaril dežel. in gosp. pomož. društvu Rdečega križa za Kranjsko prejeti znesek za vojaško stanarino 328 K, za kar mu društvo najtoplejšo zahvalo izreka.

Za naše bolnice. Povodom rojstnega dne našega cesarja so dospela garnzijski bolnici v gimnaziji naslednja darila: Osrednje skladišče Rdečega križa po eksklencij baronici Schwarz: 30 parov slamnatih čevljev 20 korzarcev, 5 blazin, 10 kosov mila, ga. M. Zidar 10 steklenic konjaka, ga. trafikar. Knasar tabak in svačice, ga. Ostriz svačice, nadzorovalna dama A. Mattanovičeva, ki so ji bila izročena darila izreka v imenu obdarovanih bolnikov vsem blagim dobrotnikom najtoplejšo zahvalo.

Oskrba v vojni osepelih vojnokov. Moji soprog gospa Eml Geduldigerjevi so za vojni sklad za v vojni osepale vojake darovali: nekdo, ki nemara biti imenovan, izdatni znesek 1.000 K, gospodje črnovojniški inženir poročnik dr. Frucht ter g. vojaški višji upravitelj vojaškega osterbovališča v Ljubljani Rubbia z nekaterimi drugimi gospodi znesek 400 K, gospa Herrenbeiser z dvema drugima damama znesek 40 K ter gđ. Jolanda Greyer svoto 10 K. Dorežljivim dobrotnikom in dobrotnikom bodi s tem v imenu osepelih branilcev izročena iskrena zahvala s pripom, da je moja soproga vsledk radevolje pripravljena za označeni domoljubni in eminentno dobrodelni namen sprejemati darila ter jih oddajati onim, katerim so namenjena. Generalštabni zdravnik dr. Edmund Geduldiger, garnzijski šei-zdravnik v Ljubljani.

Upravništvu naših listov so poslali: Za »Ciril - Metodovo društvo« Rudolf Obratunč dijak iz Litije 5 K, nabral pri neki igri fantje iz postaje, Vlad. Ravnikar c. kr. narednik pri gor. strel polku št. 2, 3, stotinja na bojišču 80 K, nabral povodom vstajanja »Slov. Matice« pri njegovih sobojnikih domačega gor. strel. polka št. 2, 3. stot. (imenik darovalcev izročili družbi) pozdravljajoč vse svoje, prijatelje ter celi narod Slovenske zemlje, Slovenci in Čehi rezervne častniki šole Mürz-zuschlag 90 K, slovanski častniki 1 bataljona bos. herz. polka št. 2, 2 na bojišču darujejo 130 K, željo da bi jim sledili častniki Slovani posebno Slovenci tudi pri drugih polkih na bojiščih, iz Rog. Slatine 25 K, daruje Milka v spomin 14. avgusta 1892 l. in Ivan Lončarič na N. V. ladji »Adrija« v Pulju 6 K. Skupaj 336 K.

Za vdove in sirote domačih padlih vojakov. Milka Silber iz Selc na Gorenjskem 4 K, v spomin pokojnega prebl. g. Ivan Kalis-ravnat. mag. pom. ur.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. avgusta: Ladislav Toth, pešec v rez. voj. bolnici v Marjanišču.
Dne 30. avgusta: Mar. Dimnik, delav. 80 l. Dolenjska c. 11.
Dne 21. avgusta: Mar. Prepeluh, tesar. vdova, 73 l. Karlovska c. 24.
V deželni bolnišnici:
Dne 16. avgusta: Ivan Dobnikar, krojaški vajence, 16 let.
Dne 17. avgusta: Luka Jelenc, delavec, 88 let. — Amalija Hara, zaseb. beg. 42 l.
Dne 18. avgusta: Al. Kodrič, poseb. beg. 52 let. — Tomaž Kranj, poseb. beg. 60 l. — Ana Gregorič, užitarica, begunka 78 let.
Dne 19. avgusta: Ant. Terinik, bivši orožnik, čevljarski mojster, 40 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnica in tisk »Narodne tiskarne«.

2722 U VI 83/177-13
V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!
 C.-kr. okrajno sodišče je na obtožbo državnopravdniskega funkcionarja proti Francu Szantnerju radi prestopka po § 18. odst. 1. ces. naredbi z dne 21. avgusta 1916. drž. zak. št. 261, v navzočnosti zastopnika drž. pravdnistva Potrato, prostega obtoženca Franca Szantnerja, pa danes dognani glavni razpravi na podlagi od tožitelja stavljene predloga z uporabo zakona, razsodilo:
 Franc Szantner, roj. 1852. leta v Nemetlatu na Ogrskem, pristojen v Ljubljano, oženjen, izdelovalec čevljev v Ljubljani, nekaznovan

je kriv
 prestopka radi navijanja cen po § 18. odst. 1. cesarske naredbi z dne 21. avgusta 1916. drž. zak. 261, zakrivljenega s tem, da je, izrabljaje vsled vojne nastale izredne razmere, za neobhodno potrebne predmete zahteval očitno čezmerne cene in sicer:

1. za par v decembru 1916 Mariji Kaplan prodanih box - calf damskih čevljev 64 K;
2. za 2 para Mariji Werli glasovni fature z 31. decembra 1916 dobavljenih ortopedičnih damskih čevljev 300 K;
3. za 2 para Slavici Cvenkelj glasovni fature z 12. marca 1917 dobavljenih damskih čevljev 232 K in se obsodi

po § 18. odst. 1. cesarske naredbi z dne 21. avgusta 1916. drž. zak. št. 261 z uporabo § 261. kaz. zak. na 500 K denarne kazni, v slučaju neizterljivosti na 1 mesec zapora in po § 389. kaz. zak. na povračilo stroškov kazenskega postopanja.

Razsodbo je po § 23. cit. ces. naredbi objaviti po enkrat na stroške obtoženca v dnevnikih »Slov. Narod«, »Slovenec« in »Laibacher Zeitung«.

Ljubljana, 14. maja 1917.
 Dr. pl. Kočvar m. p.

Zlata svetinja
 Berolin, Pariz, Rim itd.
 Najboljše kozm. čistilo za zobe
Seydlin
 Dobiva se povsod
 Izdeluje O. Seydl
 Stritarjeva ulica 7.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpricala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Zamaške
 nove in stare, kupi vsake množine
 tvrdka „Ljubljanska industrija prebkih zamaškov JELAČIN & Ko, Ljubljana.“ 2278

500 kron!
 Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Ris balzama ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obtiščancev. Cena lonček z jamstvenim pismom 1.75 K, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj.
 Kemony, — Košice (Kassa) Postfach 1 12 307, Ogrsko. 3663

Išče se za notarjat na Spodnjem Štajerskem
substitut
 za dva ali tri meseca. — Plača po dogovoru. Vstop takoj. — Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 2753

Porcelan, steklo
 ter emajl. kuhinjsko posodo razpošilja doktor kaj zaloge
Osvald Dobeic,
 Ljubljana, Martinova ces. 15. 2461

Anton Rosmann
 trgovec
 dne 20. avgusta mirno v Gospodu zaspal.
 Pogreb bo v sredo dne 22. avgusta 1917 ob 6. uri popoldne iz mrtniške veže v deželni bolnici na pokopališču k sv. Križu.
 Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.
 LJUBLJANA, dne 21. avgusta 1917. 2670

Potrži neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem neutolažljivo vest, da je naša ljubljena hči in sestra, gospodična
Marija Anica Vogričeva
 stara 26 let bila ubita od sovražne granate na Slapu dne 18. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne.
 Pokopana bo v Ročah nad Slapom, dne 20. avgusta ob 8. uri zjutraj.
 Slap ob Idriji, dne 20. avgusta 1917.
 Andrej Vogrič, oče. Katarina Vogrič, mati. Ivanki, Rozica, Lejzek, sestri, brat.
 Brez drugega obvestila.

Gospodična se sprejme za javno knjižnico. Ponudbe pod „Knjižnica/2764“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Vizitnice priporoča Narodna tiskarna.

Kuharica se išče, ki zna prosto kuhati in ki je pripravljena pomagati pri vseh hišnih delih. Sprejme se pri Reich Saum, Nagykanizsa, Ogrsko. Ponudbe se sprejemajo samo v nemškem jeziku. 2767

Posojilo 30.000 K na kratko dobo od zasebnika se išče na dobičkonosno posvetstvo, proti zavarovanju na II. mesto in event. nadaljni varnosti. Del obresti se plača na željo v naturalijah, na razpolago tudi lepo stanovanje. — Pojasnila daje iz prijaznosti Okorn, Sv. Petra c. 67. l.

Majhna hiša z vrtom, se kupi v kakem ljubljanskem predmestju Udmat, Krakovo, Trnovo, Siska. Pogoji solidna stavba in primerna cena. Ponudbe pod „Dr. P., Ljubljana št. 2.“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 2762

Kupiva vsake množine dobro ohranjenih, rabičenih hrastovih SODOV od 300 litrov naprej. Ponudbe z navedbo cen na Brata Wortmann, Sušak pri Reki. 2757

Mizarja ali tesarja iščem, kateri bi bil izurjen pri strojih za obdelovanje lesa. — Lahko bi bil tudi zmožen invalid. Franc Ravnikar, Ljubljana, oblatv. skn. mestni tesarški mojster, Linhartova ulica št. 25. 2763

Trgovci! **KOCKE za juho!** zelo dobre vrste, 1000 za 27 K, Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K. Najboljše kocke za kimmel-juho, 1000 kock 40 K. pošilja proti povzetju ali predplačilu tvrdka **IVAN UREK, Ljubljana,** Mestni trg št. 13. 2596

Rabim kratko dobo Vaš creme
VUNOME
 morem ga torej priporočati vsaki dami s popolnim prepričanjem in kar najbolj vroče, kajti deluje jako dobro. Polt postane nežnain brez kvare prožna.
 Manja Mess-Guthova članica opere mest. gledal. na Kral. Vinogradih.
 Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-Vrsovice, Halesk. ul. 45, tel. 6443.
 Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za poskušnjo 60 vin. — Pošilja se po pošti proti vpslatvi zneska z dodatkom 60 vinarjev za porto.
 Zaloga v Ljubljani: Lekarna U. pl. Trnkoczy. 3084-XVII.

Gonoktein.
 Najnovejšje, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd.
 GONOKTEIN je vpeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil.
 M. U. dr. D. Schwarz, specialist za tajne in kožne bolezni v Pragi piše: Gonoktein sem izkusil čez 50 slučajev z izvrstnim uspehom, posebno v akutnih slučajih — to je glavni cilj našega lečenja Gonorrhoe v kali izlečiti. Dajem vedno prednost Gonokteinu pred vsemi drugimi preparati, ker ne učinkuje škodljivo — kakor mnogi drugi preparati — na želodec in ledvice. 2130
 Dobiva se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6.—
 Zahtevajte literaturo in prospekti.
 Ljubljana: Lekarna Trnkoczy.
 Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mittelbach, Jelencov trg.
 Proizvaja: Farmakološko - kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrsovice 552.
 Dobavatelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Kuharica vajena gospodinjstva, si želi premeniti službo, zmožna je nekoliko v šivanju, najraje bi šla h kakemu gospodu. 2734
 Kdo, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Siv papagaj se je zatekel. Odda naj se proti nagradi Mestni trg 13./II. nadstropje. 2743

Sprejmejo se dobri mizarški pomočniki pri Jožetu Šentca, mizarškemu mojstru v Ljubljani. 2728

Odda se velika lepo meblovana SOBA za dve ali tri osebe. 2759
 Kje, pove upravnistvo »Slovensk. Naroda«.

Malinov sok se kupi. Ponudbe z navedbo cen na Brata Wortmann, Sušak pri Reki. V sredini mesta se odda dobro idoča restavracija. Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „100/2691“. 2691

Učno mesto se išče izven Ljubljane za 14letnega dečka. Najraje za brivsko ali kavarniško obrt. — Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod „A. K. 14/2705“. 2705

Kupi se brinovo olje z navedbo množine in cene v kilogr. K. Milkovič, Meste pri Ljubljani.

Družinska hiša v Žalcu pri Celju, enonadstropna z vrtom, električno lučjo itd, pripravna tudi za trgovino v prav dobrem stanju se po vrednosti proda. Poizvedbe Celje, Roseggerring 7./II. nadstropje desno.

Premog bo dobivala stranka ki da z 1. septembr. če mogoče v mali vili, malo meblov. stanovanje s kuhinjo ali njeno uporabo v bližini drž. obrtne šole v najem mali mirni stranki. — Cenjene ponudbe pod „Protusluga/2753“ na uprav. »Slov. Nar.«

Služba. Išče se upokojen orožnik, dacar ali poduradnik za nadzorstvo pri nekem večjem podjetju v Ljubljani. Ponudbe z navedbo referenc je poslati na upravnistvo »Slovensk. Naroda« pod „Klavica/2756“. 2756

Kot poslovodja, knjigovodja, blagajnik vojaštine prost, samec, z mnogoletnimi spričevali in najboljšimi referencami, želi premeniti mesto. — Pism. ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod „poslovodja 2640“. 2640

Lasne kite najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Krepp ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za lasne in brado od Dr. Drallea rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča **Štefan Strmoli** Ljubljana, Pod Trančo št. 1. Pazori! Zaradi vpklozanja v vojaško službovanje je lokal odprti samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan same od 9 do 1/21 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Klobuke cilindre in čepice in v veliki izbiri priporoča **IVAN SOKLIČ.**
 Velika zaloga najmodernejših slamenkov. 133
 Pribitni Panama-slameniki od 9 K do 50 K. 271

MILANA
 Z granatnim strelom v polno, bilo je v enajsti soški bitki mahoma končano življenje našega zlatega
MILANA
 c. l. kr. stotnika pri poljskem havbičnem polku imejitelja vojaškega zaslužnega križca, trej najvišjih pohvalnih priznanj l. t. d.
 Začasno je bil pokopan ob grmenju topov na vojaškem pokopališču v Ajdovščini dne 20. vel. srpana 1917.
 Zlata duša, spavaj mirno v domači zemlji!
 Ljubljana, dne 22. vel. srpana 1917.
 Žalujoča rodbina: **Ženko.**

Kostanjev les

od 1 m dolžnosti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-
nih kupi po najvišji ceni tvrdka:

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Za dame! Za dame! Najugodnejši nakup!

Prodajam radi velike zaloge bluze od navadne do
najfinišnega kroja
po znatno znižanih cenah.
Specijalna trgovina za bluze
Antonija Sitar, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Anton Bajec

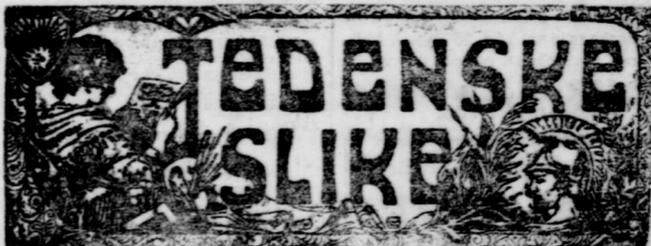
umetni in trgovski vrtnar
naznanja si. p. n. oblinstvu, da se nehaja njegov

cvetlični salon

samo Pod Trančo št. 2
poleg Cevijarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travok l. t. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki pridobujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z boljše in o drugih važnih aktualnih
domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

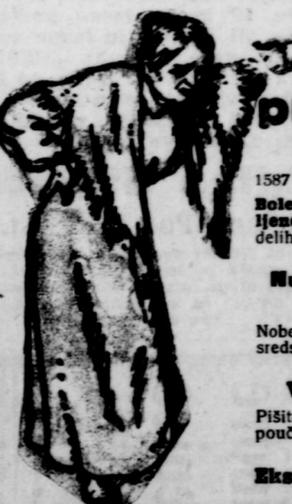
„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte, „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—.

Naročniki dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercera ter tudi lepe
zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj!

Posiljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Franciškanova ulica 10 L.

All se hočete svojega
revmatizma
protina, ischiasa
korenito iznebiti?

1587 **Tiseči že ozdravljeni!**
Bolečine v udih in členkih, otekli udje, skriv-
ljene roke in noge, irganje, bodenje v različnih
delih telesa, celo oslabele oči so posledice rev-
matičnih in protinskih bolečin.

Nudim Vam naraven produkt
za zdravljenje.

Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno
sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem
daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja.
Pišite mi takoj, da Vam pošljem svoje zdravilo in
poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen
moj privrženec.

**Ekspedicija: Oporn-Apotheko, Budim-
pešta, VI., odd. 244.**

Novi prebrani izštem za 7 mesec-
ov staroga dolžna
proti najboljši plači event. preskrbi z
mickom. Ponudbe pod „Božo/3740“
na upravištvo „Slovenskega Naroda“.

2-3 mobilovane solinoletežbe

SOBE

še močno s kuhinje, 1866 proti dobri
plači zahvalni par brez otrok za sredo
avgusta ali 1. september. Ponudbe pod
„Širanka brez otrok / 2595“ na upravn.
„Slovenskega Naroda“. 2595

Vinski kamen

suhe gobe, kumne, med, vosok,
svože in suho sadje, smrekeve
storže, spleh vse doželne in goz-
ne pridelke, kakor tudi vinske
sode in vse vrste praznih vreč,
kupi vsake množine po najvišjih
cenah veletrgovina 2482

Anton Kolenc, Celje.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

K. asne 2652

BLUZE

plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
riše, modne pred-
mete, športne kle-
bake in stezalke. Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške oblekce

in krstne oprave.

Prej v **F. Batjel** Prej v
Gorici. Gorici.
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Možka in ženska
dvokolesa
s staro pnevmatiko.

Šivalni stroji, gramofoni,
električne žepne svetilke že
kompletne od 2 K.

Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce

Mehanična delavnica
na Starem trgu št. 11
v šlačičevi hiši poleg goriške kleti.

Najpopolnejše nadomestilo

za

ŠKROB

(štirko)

da se brez pranja, brez škrob-
ljenja ter brez likanja lahko
očisti vsak ovrtnik in manšete.

Dobiva se povsodi.

Glavna zaloga pri tvrdki

Milan Hočevar
Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam dobite

krtače za ribanje.

Samostojna moč

(tudi ženaka), za trgovino s papirjem in knjigarne, se sprejme
tako ali pozneje. Ozira se le na prvovrstne moči. — Naslov pove
upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Cebulo in česen

Makovsko in tudi druge vrste razpošilja v
vsaki množini ter **KUPUJE**

SUHE GOBE

po najvišji dnevni ceni

2701

Franc Pogačnik, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 36.

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluze za dame

Mestni trg št. 10.

Razpis ženskih služb.

Vojaška uprava namerava na-
stavitvi večje število ženskih moči kot
bolniške strežnice, nadalje pri pisar-
niških, krojaških, kuhinjskih, snažil-
nih in drugih delih pri poveljstvih,
uradih in zavodih etapnega ozemlja.
Služba je provizorična za čas
potrebe, najdalje za čas vojne
(vstevši demobilizacijo).

Delavni čas: 8—10 ur dnevno.

Pristojbine kategorij, pri katerih
pridejo ženske moči v poštev:

a) Bolniške strežnice — dnevni-
na 4 K, hrana in stanovanje.

b) Ženske pisarniške moči (v pi-
sarniški službi ali kot telefonistinje).
I. razreda, to so izvežbane de-
lavne moči, kakor perfektne stroje-
piske, stenografinje, stenotipistinje in
dr., mesečno 160 K in 40 K vojne do-
klade.

II. razreda, to so delavne moči
brez prakse ali merodajnega znanja,
mesečno 120 K in 40 K vojne do-
klade.

c) Kuharice in drugo kuhinjsko
osobje: običajna krajevna dnina in
erarična hrana.

d) Pomožne delavke, kot šivilje,
nadalje žensko pomožno osobje za
ordonančna ali navadna hišna dela:
običajna krajevna dnina z erarično
hrano, ali brez nje.

Pisarniške moči, katere dobivajo
popolno hrano in stanovanje, ne do-
bijo 40 K vojne doklade.

Vse ženske pomožne osebe imajo
v slučaju boleznih za dobo dveh
mesecev pravico do brezplačne
bolniške postrežbe v kakem armad-
nem zdravilišču na bojnem polju, ali
do bolniške zavarovalnine.

Prosilkam, katere so oddaljene
nad 20 km od bodočega službenega
mesta, se vrnejo v slučaju nastavitve
enkratni vožnji stroški III. razreda
osebnega vlaka (civilni tarif) vstevši
50 kg prtljage.

Kot starostna meja velja doba
med izpolnjenim 16. in 40. letom.

Kuharice v kuhinjah za moštvo
(železniških preskrbovalnih postajah)
itd., šivilje, dalje ženske pomožne
osebe za ordonančno in navadno hiš-
no službo morajo izpolniti 20. leto.

Prošnje za sprejem naj se naslo-
ve čim prej na c. in kr. vojaško zbi-
ralno postajo (Personalsammelsta-
tion) v Ljubljani, Kolodvorska ulica,
hotel »Ilirija«.

Osebná pojasnila o sprejemnih
pogojih in službenem redu daje voja-
ška zbiralna postaja, Ljubljana - Ko-
lodvorska ulica, hotel »Ilirija« med
9.—12. uro dopoldan in 3.—6. uro po-
poldan.

Prosilke za pisarniško službo
morajo navesti v lastnoročno pisani
kolekovani prošnji:

Kategorijo zaprosene službe,
rojstne podatke, domovinsko pristoj-
nost, veroizpovedanje, stan odnosno
ali vdova ali sirota (po kom), krstno
ime in prilimek in natančni naslov
stanovanja.

Prošnji naj se priloži:

1. Zadnje šolsko, sposobljenostno

— ali službeno spričevalo, katero se
po uporabi vrne,

2. zdravniško mnenje glede fi-
zične zmožnosti prosilke,

3. od politične oblasti izdano
nравstveno spričevalo.

Vse ostale prosilke zamorejo
vlagati prošnje pisмено ali ustmeno
pri vojaški zbiralni postaji v Ljublja-
ni, Kolodvorska ulica — hotel »Iliri-
ja«; priložiti morajo pod točko 1—3
označene dokumente s sabo.

Službeno razmerje se zamore
končati obojestransko s 14dnevnim
odpovednim rokom.

S to službeno nastavitvijo ni
združena nobena pravica do definit-
ivne nastavitve ali kake druge pre-
skrbe.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

» Delniška glavnica 10.000.000 kron. »

Stritarjeva ulica številka 2.

Rezervni fondii okroglo 1.500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obravnavanju.

Kupi in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, finančna erarične dèbove in dovoljuje

aprovizacijske kredite.